

Bu gelişmeler içinde egemen klikler içindeki çatlaklarda dikkat çekicidir. AKP-MHP içinde yaşanan çatlaklar daha fazla gün yüzüne vurmakta, özellikle AKP'den kopan Babacan, Gül ve Davutoğlu bir eksen oluşturmaya çalışmaktadır. Ancak CHP içinde de Muharrem İnce ile bir çatlak oluşmakta, klikler içindeki mücadele ve ayrışmalar çoğalmakta ve arayış daha güçlü bir zemine kavuşmaktadır. Bu tablo topyekün krizin bir başka belirtisidir. Hem egemen klik içinde hem de muhalefet kliği içinde hem birleşme hem de ayrışma eğilimleri ve arayışları olabildiğince etkin ve güçlüdür.

Yeni Demokrasi

20 AĞUSTOS-3 EYLÜL 2020 ■ YIL: 3 ■ SAYI: 68 ■ FİYAT: 2 TL ■ ISSN: 2630-5526

gazetesi

EMEK

S.6

Bağımsız Sınıf Politikasında İsrar Edelim!

DSB olarak bizlerin temel ilkelelerinden biri en sarı, geri sendikalarda dahi çalışma yürütmek; işçileri bölmek değil birleştirmektir. Sınıf politikası bırakalım ilerici, demokratik çizgideki sendikaları iktidarın kuklası bir sendikaya üye işçilerin de iradesini bölüp onları etkisizleştirecek bir politikaya yönelmez. Bu anlamda esas olan sendika farklılıkları değil o özgülde sınıfın çıkarlarının nerede ifade bulunduğu ve o sendikaya yön veren anlayışın ne olduğudur.

RÖPORTAJ

S.9

"Bu Alanı Sahiplenmemiz Gerekliyor"

Bakanlığın bu sorunları çözme niyeti olduktan sonra bu sorunların çözümünün sorun olacağını sanmıyorum. Tiyatroculuk kadim bir meslektir, bugün hala Kültür Bakanlığı bunu anlayamıyor. Bizi aşağı görüyor, ben seni senin yaptığın kadar aşağı bir yerde görmem sana öfke duyarım çünkü sen tiyatro ve tiyatrocularla ilgili bilgiye vakıf olmaya mükellefsin.

'DOLARI OLMAYANLAR'IN ÖFKESİ BÜYÜYOR!

12

KOLEKTİF DOĞRULTU

kavranın büyüyeceği baharlara hazırlanalım!

14

KADIN

örgüt bilincini kuşanarak kadın mücadelesini yükseltelim!

20

ÖYKÜ

"şair yürekli"nin öyküsü - I

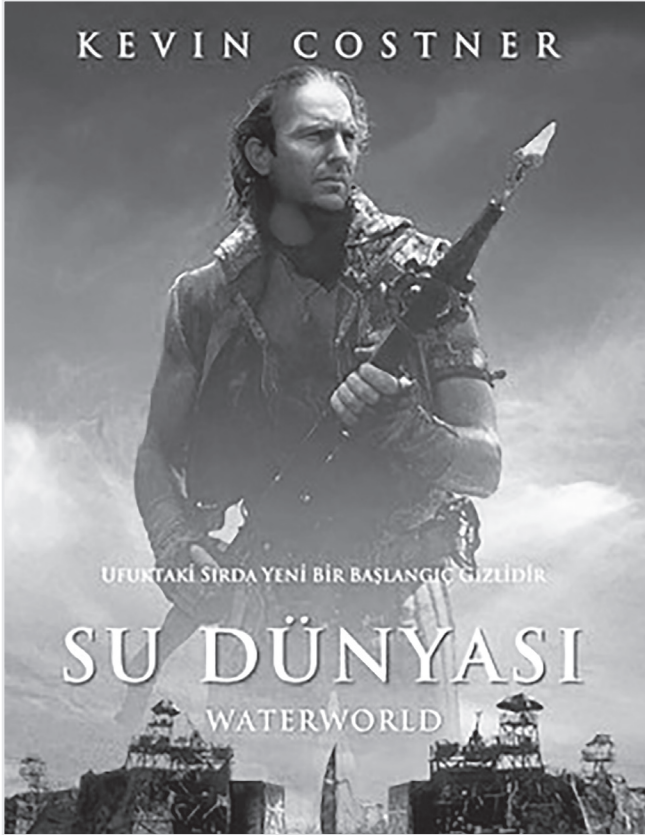
Toprak, "Su Dünyası"nın Erişilmez Hazinesidir

Su dünyası (Waterworld), 1995 yılında sinema dünyasına taşınmış bir bilimkurgu filmidir. Yönetmeni Kevin Reynolds'ın yaptığı filmin senaryosu Peter Rader ve David Twohy tarafından yazılmıştır. Aynı zamanda filmin yapımcısı olan Kevin Costner baş roledir.

Uzak geleceği yansıtan filmin 2500 yılını sahneler taşıdığı söyleniyor. Filmde buzullar tamamen eriyor ve deniz suyu neredeyse dünya üzerindeki kara parçalarının tamamını yutuyor. Film; suyun üzerinde yaşamalarını sürdürmeye çalışan insanların, yağmacıların ve çetelerin etrafında dönüyor. İnsanlar en temel gereksinimleri olan içme suyu ve gıda için sürekli mücadele halinde. Toprak, "Su Dünyası'nın" erişilmez hazinesidir. Mistik olayların yer yer abartılı biçimde sunulduğu izleyenlerin gözünden kaçmayacaktır. İnsanlar; küçük bir kızın vücudunda taşıdığı dövmenin, insanları kara parçasına götüreceğine inanıyor. Su üzerinde yaşanan savaşların amacı mistik olaylar üzerinde kara parçasını bulmaya odaklanıyor. Filmin başrol oyuncusu "Balık Adam" suyun yutuğu kara parçasının, suya gömülen şehirlerin "sırrını" bilen kişi olarak

karşımıza çıkıyor.

Film abartılı sayılacak sahnelerine rağmen gelecekte yaşanacak olan-

lara perde açıyor! Dünya, üzerinde yaşadığımız kara parçası sürekli ısınıyor. İklimsel değişiklikler ekolojik kriz boyutunda yaşanıyor. Doğanın sınırlı olan kaynakları aşırı üretim ve kâr hır-

sıyla tüketiliyor. Karada tükenmeye yüz tutan kaynaklar artık daha fazla denizlerde, okyanuslarda aranıyor. Doğayı ve insanlığı uçuruma sürükleyenlerin düzenledikleri zirveler ise buz dağının sadece görünen kısmından söz ediyor.

Su dünyası; dünyayı ve insanlığı bekleyen gelecek hakkında abartılı sunumuna rağmen fazlasıyla fikir veriyor. Atmosfere salınan karbon miktarı dünyanın hızla ısınmasına, buzulların erimesine yol açıyor. Doğa aşırı üretimin hammaddesi olarak tüketildikçe, ormanlar, su kaynakları talan edildikçe iklimsel değişiklikler ekolojik kriz boyutuna taşınıyor. Buzullar eriyor, okyanuslardaki su seviyesi sürekli olarak yükseliyor. Suların kara parçasını yutmaya başlayacağı, iklimsel göçlerin yaşanacağı, hiçbir duvarın, tellerle çevrilmiş ülke sınırının engel olmayacağı milyonlarca insanın göçü

uzağımızda durmuyor. Buz parçasına tutunmuş şekilde yaşayamayacağı iklimlere sürüklenen kutup ayılarına tanıklığımız "başlayan göçün" habercisi sayılabilir. Buz dağının görünmeyen kısmının anlattığı şey üzerinde yaşayan canlılarla birlikte dünyaya bir ömür biçilecek bir geleceği adımladığımızdır.

Salgınların, kuraklığın, suya ve gıdaya ulaşmanın tüketilen doğayla atbaşı gittiği günümüzde yaşananlar daha büyük sorunların habercisidir. Şimdi den eriyen buzullarda donmuş haldeki mikroorganizmaların baş edilemez salgınların habercisi olacağı konuşulmaktadır. Buzulların doğal olmayan yollardan erimesi sadece iklimsel göçlere değil yeni salgın hastalıklara da yol açacaktır.

Film insanlığı bekleyen geleceğe nedenleriyle ilişkilensizlikle fazlasıyla ufuk açmaktadır. Bizler ise sadece doğanın ve insanlığı uğradığı yıkım tablosuyla değil nedenleriyle ve yıkımı sonlandıracak sınıf mücadelesiyle ilgileniyoruz. Doğanın ve insanlığın özgürleşmesini, "dünyası su" olan insanların karaya ulaşma isteği gibi güçlü biçimde istiyoruz.

Bir Yeni Demokrasi Okuru

Mao Zedung'un "Kızıl Kitap"ı Umut Yayımcılık'tan çıkıyor

HABER MERKEZİ- Mao Zedung'un "Kızıl Kitap"ının ikinci baskısı bir kez daha Umut Yayımcılık'tan çıkıyor. Yayına hazırlanan Kızıl Kitap'ın kısa süre içerisinde okurlarla buluşacağı ifade edildi. Umut Yayımcılık tarafından yapılan bilgilendirme şu şekilde:

"İnsanlık, köleliğin son biçimini tarihin çöplüğüne fırlatıp atarak, kölelik zincirine son verme mücadelesini proletaryanın önderliğinde sürdürmektedir. Köleliğin son halkasını koparıp atmak ve gerçek özgürlüğe doğru ilerleyebilmek için öncelikle devrimci teori ile donanmak zorunludur.

Devrimci teori sınıfın ve müttefiklerinin hem eylem kılavuzu hem de yenilmez en güçlü silahıdır. Komünist-devrimciler bu silahla donandığında dünün, günün ve yarının ekonomi-politik-askeri ilişkilerinde farklı biçim ve sorunlarını, farklı olanakları açığa çıkartarak anlayabilir. Sınıf mücadelelerinin tarihi tecrübelerini genelleştirerek, daha sistemli ilkeler ve yöntemlerle somut taktik

politik hattını inşa edilebilirler.

"Dünyada gerçekten değer taşıyan şey ciddiyet"tir der Mao yoldaş. Disiplin ve emek gerektiren, bütün çalışmalarımızın can damarı teorik çalışmalar devrimci faaliyetlerin tümünde olduğu gibi sıkı fakat düzenliliği olan

bir ciddiyetle yapılmayı gerektirir.

(...)

Sınıf mücadelesinin tarihsel öğreticiliğini kuşanıp ayağa kalkarak yürüyebilmek, yürüyüşümüz sırasında hem saldırıları hem de oportünizmin çarpıtmalarını teşhir ederek yaşanacak bulanıklığı berraklaştırmak için Marksizm'in ulaştığı bilgi birikiminin

son halkası, en ileri düzeyde sentezi, ML'nin en ileri aşaması Maoizm mutlaka kavranmalı, kavratılmalıdır.

Maoizm kavranmada ne sınıflar tarihi ve mücadeleleri ne toplumsal olayların gelişim yasalarını kavramak ne de devrimci dinamikleri harekete geçirecek emperyalist kapitalist sistemi yıkmak asla mümkün olmayacaktır.

Zorlu ve tarihsel bir aşama olan Yeni Demokratik Devrim ve sosyalizm mücadelesinde, yaşamlarını mücadelelerin merkezine koyan komünist devrimciler MLM'yi esasen yaratıcılarının eserlerinden öğrenmeye devam etmektedirler.

Başkan Mao Zedung da proleter devrimci çizginin en büyük ustalarından biri olarak öğretmeye devam etmektedir. Büyük Proleter Kültür Devrimi'nin inşa edildiği dönemde Başkan Mao'nun fikirlerinin en etkili ve özlü olarak anlatılmasını içeren "Seçme

Sözler" adlı kitapçık yayınlanmıştır. Kısa sürede tüm dünyaya yayılan ve tarihe Kızıl Kitap diye kaydolun ve onlarca dilde milyarlarca kopyası basılan bu kitapçık Türkçe çevirisi ile de onlarca yıldır komünist ve devrimcilerin elindedir. Şimdi proleter devrimci fikirlerin çağımızdaki bu sembol kitabını yeniden basımı ile okuyucuyla buluşturuyoruz.

İlk basımı Mao yoldaşın 100. doğum yılında yayınevimizce yapılan, Mao yoldaşın askeri, felsefi ve yönetsel öğretilerinin kısa ama özlü anlatımlarının yer aldığı "Başkan Mao'dan Seçme Sözler" kitabı, Maoizmi kitlelere taşımada ve anlatmada mütevazı ancak bir o kadar da önemli ve vazgeçilmez bir yerde durmaktadır.

Devrimin ve iktidar mücadelesinin gerekliliğine inanan aktif devrimci mücadelenin militan devrimcileri basta olmak üzere işçi sınıfın ideolojisi MLM ezilen emekçi milyarlara ilham kaynağı olmaya, yol göstermeye devam ediyor."

TOPYEKÜN KRİZ VE GERİCİLİKTE KONSANTRE OLMA DURUMU

Kriz girdabı çapını ve etkisini büyüterek salgından daha hızlı yayılıyor. Politik-askeri-ekonomik sonuçları ise dünyanın en sorunlu alanlarından başlayarak, en kırılğan sosyal-iktisadi halkalara taşınarak devam ediyor. Taşınarak devam ediyor çünkü var olan kriz emperyalist-kapitalist sistemin krizi ve bu krizi yönetmeye çalışan ana eksen de bu güç odaklarıdır.

Emperyalist-kapitalist sistemin tüm merkezleri, blokları ve ittifakları istisna olmaksızın ekonomik anlamda resesyona girmiş durumda. Koronavirüs salgını birikim krizi içinde olan emperyalist sistemde kıvılcımı çakan faktör olmuştur. Bu kıvılcım artık tanımlanmış bir yangın durumuna evrilmiştir. İngiltere'nin %20 küçüldüğü, Japonya-ABD-Rusya-AB ülkelerinin açık şekilde resesyona ilan ettiği, Çin'in son 40 yılda ekonomik büyümeden daralmaya doğru evrildiği oldukça bütünlüklü bir krizden bahsediyoruz. Emperyalistler arası askeri-politik mücadelede zaten derinleşen krizli hale şimdi ekonomi güçlü bir halka olarak eklenmiş ve var olan askeri-politik kriz salgın koşullarını umursamaksızın boyut kazanmıştır. Salgının yarattığı ekonomik krize salgından türeyen kendine has özellikleriyle sosyal, kültürel, politik kriz de eşlik etmektedir. Özellikle gerilemekte olan, çelişki çözme kabiliyeti zayıflamış, ekonomisi bağımlı olan ve politik kriz içinde debeleşen sistemlerin bu süreçten daha fazla etkileneceği ve etkilenmekte olduğu açıktır. Bu tabloda süreçten en fazla etkilenen ve etkilenmeye devam edecek olan ülkelere birisi de TC'dir.

EMPERYALİST SİSTEM, ARAYIŞLARI VE DAHA FAZLA UŞAKLAŞMA ÇABALARI

Bu süreç emperyalistler arası rekabeti, mücadeleyi ve gerginliği çeşitli düzeylerde tırmandırmaya devam ediyor. Bir yandan "salgının korkutucu ve yıkıcı etkisi" ile halk kitleleri kuşatılırken diğer yandan ekonomik alanda ABD-Çin-AB arasında-

ki savaşım, askeri ve politik alanda ise ABD-Rusya ve yer yer Fransa ve İtalya'nın dahil olduğu çatışmalar ve gerginlikler sürmektedir. Ağustos ayı içinde ABD-Rusya-Fransa-İtalya ekseninde Akdeniz havzasındaki gerginlik daha fazla tırmanmış durumdadır. Türk-Yunan gerginliği, Libya'da Mısır-Türkiye gerginliği ve bu çatışma alanlarında ABD'nin tüm uşaklarını kendine daha fazla mâhkum hale getirerek Rusya'nın alanını daraltma hamlesi dikkat çekici bo-

yutta seyretmiştir. ABD'den koçbaşı rolü üstlenerek Ortadoğu'dan Akdeniz'e kadar ve hatta "gerekirse" Kafkasya'ya uzanarak her ihtilafı sorunun merkezine yerleşmeye çalışan faşist Türk devleti gerilimin odağına yerleşmeyi başarmıştır. Türk hakim sınıfları, "ulusal hesaplar ve çıkarlar"ının gereği olarak "her bezde tarağı olduğu" iddiasıyla askeri-politik "enstrümanları" en etkili ve pervasız şekilde kullanmaktadır. Rojava ve Suriye'de askeri işgal, Libya'da örtülü askeri işgal, Akdeniz'de "savaş göze alma" tehditleri, Azeri-Ermeni gerginliğini kaşıma ve Kafkas kartını kullanma hesapları, Kürdistan'ın her parçasında "tarihsel hak talebine" içkin siyasi çizgi ile büyük emperyalist kapışma alanlarında güçlü şekilde yer edinme mücadelesi içindedir. Bu tablo Türk hakim sınıflarının her türlü maceraya açık hale gelmesini, çatışmalı tüm alanlarda paratoner gibi konumlanmasını getirmektedir.

Ancak TC'nin bu konumlanması başrol oyuncusu emperyalistlerin kapışmasında, onların kendi istedikleri dizayn mücadelesinde bir parçayı oluşturmaktadır. ABD, parçalanması fiilen gerçekleşmiş Libya'nın tüm parçalarında etkinliğini arttırma ve Akdeniz alanını domine etme peşindedir. Bu bağlamda AB emperyalistlerini dengeleyecek, onların kendi yönelimine taş koymasını ortadan kaldıracak her hamleyi yapmaktadır. Aynı şekilde bu alanda

cesaretlendirirken diğer yandan ise İsrail'in konumlanışını pekiştirerek Rusya'nın alanını daraltma peşindedir. Ortadoğu'da ihtilafı her alan emperyalistlerin açık oyun alanı durumundadır. Bu ekseninde sorunu olan güçler tokuşturulmakta ve alan açmaya dönüşen bir yönelim karakter kazanmaktadır.

Ancak emperyalistlerin hamleleri burayla sınırlı değildir. Kafkasya ve Doğu Avrupa'da kaşınan ve çelişkilerin tırmandırıldığı alanlar durumundadır. Rusya, ABD'nin Kafkaslarda oyun kurmasını engelleyecek, Türk gücünün çeşitli alanlarda dikkatini dağıtacak ve Hazar enerji yataklarının sevk ve idare edilmesinde daha güçlü oyun kurucu haline gelmesi için Azerbaycan-Ermenistan çelişmesini kaşıyıp iki taraf için de vazgeçilmezliğini pekiştirecek hamleler yapmaktadır. AB-ABD ülkelerini taraf olmaya zorlayan, Türk egemenlerini gafil avlamayı hesaplayan bir politikayla Kafkaslarda vazgeçilmezlik konumunu pekiştirme peşindedir. Tam da bu süreçte NATO'nun Doğu Avrupa hesap-

ları içinde yer alan Belarus'ta halk kitlelerinin memnuniyetsizliği ile sokaklarda oluşan hareket AB-ABD tarafından bir fırsata dönüştürülüp Rusya'yı kuşatma hesabına hızla evrilmiştir. Ukrayna, Baltık ülkeleri ile örülen NATO kuşatmasına, yeni bir renkli devrimlerin karikatürü ile Belarus'un da eklenmesi hesabı açık şekilde yapılmaktadır. Ekonomik ve sosyal çelişkilerin dinamik ve hareket ettirici yapısı bir kez daha patlak verdiği ülkeye göre emperyalist sistemin kamuoyu çalışması ve hesaplarına konu edilmektedir. Belarus'ta yaşanan hareket de bu eksene hızla oturmuştur. Emperyalist güçlerin çatışması ve bir birini kuşatma planlarının uzantısına dönüşmüştür.

Emperyalistler kıyasıya bir mücadele ve savaşım içindedir. Koronavirüs salgınının ikinci dalgası tartışması içinde askeri-politik gerginlik tüm alanlarda yansımaları bulmak-

Bu bağlamda gerici ideolojik argümanlar da politik gündemi domine etmektedir. Ancak kuşkusuz bu politik gündemler hem toplumsal muhalefete dinamik katmakta hem de egemenler arası çelişkileri körüklemektedir. Kadına şiddet ve "aile içi şiddet" meselesinde imzalanan uluslararası sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi AKP-MHP bloğu tarafından tartışılmaya başlandı bu süreçte. Aile bütünlüğüne ve yapısına düşman ilan edilen İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme tartışması kadına şiddetin en fazla gündemde olduğu bir zamanda tartışmaya açıldı.

ta ve çelişkiler olabildiğince olgunlaşmaktadır.

DÖNÜLMEZ AKŞAMIN UFKUNA HAPSOLMAK

Bu tabloda Türk hakim sınıfları da azade değildir. Bir yandan askeri gücü ve elindeki politik enstrümanlarla Ortadoğu'dan Kuzey Afrika ve Akdeniz hattında uzanan gerginliğin merkezinde diğer yandan ise Kafkasya'ya göz kırpan bir atıl-

ganlık içindedirler. İç politikayı yönetme biçimi ise dış politikadaki bu aktif ve etkin atraksiyonlara güçlü şekilde bağlanmıştır. Bu askeri-politik saldırganlığı içi boş bir hamaset nutukları ve şovenizmle domine etmeye çalışmaktadır. Bu temelde tüm gerici, bağnaz, ırkçı, şovenist, ataerkil, dinci argüman politik hayatın içinde, baş köşesindedir. Yedi düvele meydan okuyan ama Kürt katletmeyi besin kaynağı yapan bir tutum içindedir. Bunu yaparken askeri işgal ve konumlanmayı merkeze koyan bir yaklaşım vardır. Bu saldırılarının temelinde Kürt düşmanlığını oturturken Irak yönetimi ve Suriye rejimi ile düşmanlaşma, İran ile burun buruna gelme sürecini de inşa etmektedir. Ortadoğu daha şimdiden TC için tam bir mayınlı tarla durumundadır. ABD emperyalizminin desteği ve Rusya'nın taktik yaklaşımlarıyla mayın tarlasının tam göbeğinde çaresiz bir halde kalakalmıştır. Baş edemediği ama uzlaşmadığı da Kürt meselesi hem içeride hem dışarıda en büyük sorunu ve açmazı olarak önünde durmaktadır. İzlediği Kürt politikası emperyalistlerin daha fazla oynayacağı haline gelmesini ve olabildiğince zayıf düşmesini getiren sonuçlara onu yaklaştırmaktadır. Kazandığını sandığı nokta kaybetmeyi örgütleme halidir. Haftanın'de gerçekleşen Kürt direnişi ve askeri hamleleri ise askeri alanda kazandığı psikolojik üstünlüğü kaybetmeye başladığına işaret etmektedir. Kürt direnişinin mitralyöz sesleri, faşizmin haykırdığı zafer türkülerinin tüm akordunu

bozmuş durumdadır. Hamaset ve şovenizm propagandası kan kaybetmeye başlamıştır.

Bu kan kaybına bir etken ise yaşanan ekonomik krizdir. Döviz kurundaki keskin dalgalanma ve değer kaybeden Türk Lirası gerçekliği Ekonomi Bakanı tarafından "maaşlar dolarla ödenmiyor ki" saçmalığıyla karşılanmaya çalışılmaktadır. Mayıs

lemektedir. Kadına şiddet ve "aile içi şiddet" meselesinde imzalanan uluslararası sözleşme olan İstanbul Sözleşmesi AKP-MHP bloğu tarafından tartışılmaya başlandı bu süreçte. Aile bütünlüğüne ve yapısına düşman ilan edilen İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme tartışması kadına şiddetin en fazla gündemde olduğu bir zamanda tartışmaya açıldı. AKP içinde dahi çelişkileri büyüten

2020'de gerçek işsizlerin sayısının bir yıl öncekine göre yaklaşık 4 milyon artması, salgının dünya ölçeğinde yarattığı ekonomik krizin hakim sınıflarca fırsata çevrilmek bir yana en güçlü etkilenen ülkelerden birisi olma konumu ve yüz binlerce esnafın kepenk kapatması, eriyen ücretler gerçekliği, tırmanan enflasyon ve sıkışmış mali sermaye emperyalist sermayeye daha fazla yüzünü dönmeyi getiren bir zayıflığa yol açmaktadır. Turizm için Almanya'nın çalınan kapısı, sermaye edinmek için IMF ile yapılan flörtler ve karın doyurmayan şovenizm, egemen klikler arası artan çatışma ve çare bulunamayan politik kriz Türk hakim sınıflarını daha saldırgan hale getirmektedir.

Bu bağlamda gerici ideolojik argümanlar da politik gündemi domine etmektedir. Ancak kuşkusuz bu politik gündemler hem toplumsal muhalefete dinamik katmakta hem de egemenler arası çelişkileri körük-

önemlisi bir bütün olarak faşist, gerici, şovenist, inkarcı ve katliamcı zihniyetin bütünlüklü saldırısının bir parçası olarak sorunu tanımlamaktır. Egemenlerin bu gerici ağı ve şekillendirmeye askeri-politik saldırganlık içinde ihtiyaç duyduğunun görülmesi önemlidir. Aksi takdirde bütün içinde parçanın yeri görülmeyeceği gibi, bu sözleşmenin asla gerçekleştirilmeyeceği bir rolü ona yükleyerek mücadelenin dinamikleri köreltilecektir.

Bu gelişmeler içinde egemen klikler içindeki çatlaklarda dikkat çekicidir. AKP-MHP içinde yaşanan çatlaklar daha fazla gün yüzüne vurmakta, özellikle AKP'den kopan Babacan,

Gül ve Davutoğlu bir eksen oluşturmaya çalışmaktadır. Ancak CHP içinde de Muharrem İnce ile bir çatlak oluşmakta, klikler içindeki mücadele ve ayrışmalar çoğalmakta ve arayış daha güçlü bir zemine kavuşmaktadır. Bu tablo topyekün krizin bir başka belirtisidir. Hem egemen klik içinde hem de muhalefet kliği içinde hem birleşme hem de ayrışma eğilimleri ve arayışları olabildiğince etkin ve güçlüdür.

Bu çok yönlü ekonomik ve politik kriz tablosu ezilenlerin da ciddi bir arayış ve mücadele dinamiği anlamına gelmektedir. Böylesi katmanlı krizler devrimciler için büyük fırsatlar anlamına gelmektedir. Ezenlerle ezilenlerin çelişkinin büyüdüğü, ezenler arasındaki çelişki ve boğazlaşmanın tırmandığı koşullar devrimci durumun olabildiğince olgunlaştığı devrimci hareket için muazzam olanakların olduğu koşullar anlamına gelir. Bu örgütlenmeye ivme katan, mücadeleye itim veren zemindir. Devrimci komünist irade ise bunu parça parça iktidar perspektifi ile egemenlerin tüm iktidar aygıtını Halk Savaşı mücadelesi ile parçalamaya yönelimine dönüştürmekle yükümlüdür. Bu çelişkilere bu perspektif ve genel siyasi çizgi dışında bir müdahale devrimi örgütlemeyi, iktidar perspektifini kuşanmayı sağlamayacaktır. Yönelim çelişkilere etkin ve net bir politik duruş ve de müdahale ile iktidarın namluların ucunda olduğu yaklaşımını kuşanarak olmalıdır.

bu tartışmaya kadın örgütleri başta olmak üzere geniş bir kesim etkin şekilde dahil oldu. 2011 de imzalanan ve 2014 yılından beri yürürlükte olan bu sözleşmenin kadın cinayetlerini durdurmadığı, kadınları yaşatmadığı bir gerçektir. Ancak meselelerin kazanılmış haklara yönelik bir saldırı olduğu, kadın mücadelesinde kaydedilen ilerlemeyi kösteklemesi bağlamında karşı durulması gerektiği açıktır. AKP-MHP bloğunun ideolojik-kültürel-sosyal-politik anlamda toplumu en gerici değer yargılarıyla kuşatma ve boğmasında İstanbul Sözleşmesi'nden çekilme de bir ayağı oluşturmaktadır. Ancak "İstanbul Sözleşmesi yaşatır" sloganı ile sürecin karşılanmasının da kadın sorunundaki gerçekliği, sorunun nedenleri ve çözümüne dair yanlış bir bilinç oluşturduğu açıktır. AKP-MHP bloğunun bu gerici saldırısını kadın düşmanı politikanın bir parçası olarak değerlendirmenin ötesine gitmek ve bu eksenle sorunla ilişkilenecek gerekmektedir. Daha da

"Salgının İkinci Dalgasını Yaşadığımız Bir Dönemde, Kapitalistler Daha Ağır Koşulları Dayatmaktan Geri Durmayacaklardır"

Dardanel fabrikası 40'ı aşkın işçisinin Kovid-19 testinin pozitif çıkması üzerine, işçileri 14 gün süreyle fabrikada tutma kararı aldı. Evlerinde halihazırda karantinada olan, ayrıca yıllık izinde olan işçiler de dahil olmak üzere fabrikanın tüm işçileri öğrenci yurtlarına yerleştirildi. Ayrıca Kovid-19 teşhisi konulan işçiler gündüzleri üretim için servislerle fabrikaya taşındı ve çalıştırıldı.

Dardanel'in Çanakkale Valiliği İl Umumi Hıfzıssıhha Kurulu'ndan, "Kapalı sistem çalışacak olan işletme personelinin fabrikaya ve sonra izole edileceği yere götürülerek bırakılmasına" şeklinde aldığı karar da egemenlerin işçi sınıfına yaklaşımı açısından önemli bir yerde durmaktadır. Gıda-İş Genel Başkanı Seyit Aslan ile Dardanel fabrikasının aldığı kararı ve işçilerin durumunu konuştuk.

YENİ DEMOKRASİ- Dardanel'de, birçok işçinin Kovid-19 testinin pozitif çıkmasına rağmen üretim devam ediyor. İşçiler hangi şartlarda çalıştırılıyor?

SEYİT ASLAN- Tam bir kölelik koşulları diyebiliriz. 21. yüzyılda 1800'lü yılların çalışma koşulları. Fazla çalışma, düşük ücret. Asgari ücret dışında başka bir gelir yok. Ücret düşük olunca işçiler mesai kalmak zorunda kalıyorlar. Ayda yüz saate yakın zorunlu fazla mesaiye kalıyor, buna rağmen ücretler düşük. Her türlü baskı ve angarya işin cabası. İşçiler çalışma saatleri içinde göz göze bile gelmiyorlar. Amirler ve müdürlerin baskısını her an enselerinde hissediyorlar. Sendikalaşma girişimleri her seferinde işten atmalarla engelleniyor. Bu durumdayken işçiler, "İşyerinde psikolojimiz bozuluyor, bantlarda nefes alamıyoruz, tuvaletlere gidip gelme bile sorun oluyor. Müdürler, amirlerin gözü hep üstümüzde. Hayatımız adeta rehin alınmış durumda. Son karar da bunun somut örneği zaten. Patronun işi aksamasın diye hepimizi ateşe atıyorlar" diyerek

yaşadıklarını anlatıyor.

YD- Dardanel'deki "kapalı devre" çalışma kararı altında, valilik, belediye, il hıfzıssıhha gibi kurumların da imzası yer alıyor. "Halkın sağlığından sorumlu tutulan" il hıfzıssıhha kurumunun da imzası olmasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Devlet kurumlarının

patronunun taleplerini esas alarak karar verdiğini söyleyebilir miyiz?

ASLAN- Dönemin Başbakanı Erdoğan, uluslararası ve yerli sermayenin temsilcileriyle yapmış olduğu toplantıda OHAL'i üretimin devam etmesi için ilan ettiklerini söylemişti. OHAL ilanı ve grev yasalarının bütünüyle sermayenin istediği koşullarda hiçbir engelle karşılaşmadan üretim yapması için yapıldığını biliyoruz. Bugün geldiğimiz nokta salgın sürecinde valilikler ve kaymakamlıklar sokağa çıkma kısıtlamalarının olduğu dönemlerde işverenlerin talepleri üzerine yüzlerce fabrika izin alarak çalışmasını sürdürdü. On binlerce işçi bu süreçte çalıştırıldı. Bu nedenle Çanakkale İl Hıfzıssıhha'nın böyle bir karar alması

bizi şaşırtmıyor. Çünkü artık yasalar ve fiili uygulamalar bütünüyle her koşulda üretimin yapılmasına göre değerlendiriliyor. Üretimin her koşul altında sürmesi onlar için esas haline gelmişti. İşçilerin sağlığı, yaşama koşulları üretimden sonra geliyor, ölen ölür kalanlarla çalışmaya devam ederiz anlayışı. Sokakta

iç içe geçmiş sendikal yapılar gibi başlıca etmenleri sayabiliriz. Bunun önüne nasıl geçeriz, geçilir, kapitalistlerin dayattığı bu vahşi çalışma koşullarına karşı işçilerin mutlaka birliklerini sağlamaları ve örgütlenmesi, sendikalarda etkili olması gerekiyor. Baskı ve sömürü koşullarına karşı mücadeleye ederek durumu değiştirebiliriz. Sermayenin topyekün saldırısına karşı, başta işçi ve emekçiler olmak üzere, sömürülen ve baskı altında kalan tüm güçlerin, topyekün direnişiyle bu süreç tersine dönebilir.

YD- Dardanel'de sağlıklı olan işçilerin, hayatının bu şekilde tehlikeye atılması ve MÜSİAD'ın çalışma (toplama) kampları arasında bir ortaklık var. Onlar da "izole üretim üsleri" dedikleri projeyi hayata geçirmeyi hedefliyor. Sizce Dardanel'de yapılmak istenen işçileri bu insanlık dışı uygulama ve çalışma koşullarına alıştırmanın ön adımı olarak değerlendirilebilir mi?

ASLAN- Kesinlikle böyle. İktidar, patronlar önce fiili uygulamalarla ile başlıyorlar, arkasından yasaları çıkararak güvence altına alıyorlar. Dardanel'de alınan kararın hiçbir yasal dayanağı olmamasına rağmen, alınmış ve fiili olarak hayata geçmiştir. Kamoyunun önemli bir tepkisi oldu, daha güçlü bir tepki olsa bundan sonra bu tür girişimleri kolay kolay yapamazlar. Bu nedenle Dardanel sürecini basit, öylesine bir uygulama olarak değerlendirmek doğru olmaz. Salgının ikinci dalgasını yaşadığımız bir dönemde, kapitalistler daha ağır koşulları dayatmaktan geri durmayacaklardır. Türkiye ekonomisinin krizde olduğu ve pandemiyle birleştiği bir süreçte, iktidar ve sermaye her türlü çalışma koşullarını dayatacaklardır. Dardanel'de yaşananın sadece il hıfzıssıhha tarafından basitçe alınmış bir kapalı devre çalışma olmadığının altını kalın olarak çizmek isterim.

mil-yonlarca işsiz varken iktidar ve sermaye bu koşulları hep işçilere özellikle örgütsüz işçilere dayatacak.

YD- Dardanel'de pandemi döneminde üretimin yüzde 60 arttığı belirtildi fakat işçi sayısı aynı kaldı. Yani fabrikada salgın fırsata çevrilmiş durumda. Patron, bir yandan kârını artırırken diğer yandan işçileri kölelik koşullarında çalıştırıyor. İşçileri bu durumda çalışmak zorunda bırakan etmenler neler? Sizce bunun önüne nasıl geçilebilir?

ASLAN- En başta örgütsüzlük geliyor devamında, Türkiye'de sendikal hareketin zayıflığı, dayanışmanın olmaması, bölünmüş ve parçalanmış sendikal yapı, sendikal bürokrasi ve sermayeyle

İşçilerin Birbirine Kırdırılmasına ve Sendikaların Düzen Partilerinin Arka Bahçesi Yapılmasına Karşı

Bağımsız Sınıf Politikasında İsrar Edelim!

Geçtiğimiz ay, Belediye İş Sendikası İstanbul 2 Nolu Şube Başkan Yardımcısı ve Avcılar Belediyesi işçisi Savaş Doğan'ın DİSK Genel İş İstanbul 2 Nolu Şube üyeleri tarafından silahla yaralanması genel olarak "sendikal rekabet" tanımını içerisinde ele alınıp sessizlikle unutturulmak isteniyor. Kimisi bunu Belediye İş ve Genel İş'in on yıllardır süregiden kavgası olarak da normal, sıradan bir konu gibi algılatmaya çalışıyor. Oysa yaşanan silahlı saldırının arkasında tümüyle düzen siyasetine eklenmiş sendikal yapıların döneme özgü çizgileri kendini gösteriyor. Dahası sınıf sendikacılığı, ilerencilik ve hatta "devrimcilik" adına söz edenlerin bırakalım bunun gerektirdiği ilke ve anlayışları asgari demokratik bir tutum dahi sergileyemedikleri görülüyor.

Öncelikli olarak bazı basit gerçekleri ortaya koyarak olağan bir "sendikal rekabet" vakası olarak sıradanlaştırmaya çalışılan meselenin arkasındaki gerçekleri ortaya koymaya çalışalım. Silahlı yaralamaya söz konusu olan işyeri CHP'li Avcılar Belediyesi'ne bağlı bir işyeri (şirket) ve bu işyerindeki 1.200 civarı işçinin 900'ü Belediye İş Sendikası İstanbul 2 Nolu Şube'de örgütlü. Ayrıca aynı sendika 3 yıllık sözleşmesi ile bu işyerinde yetkili bir sendika. Gerçekte Genel İş İstanbul 2 Nolu Şube'nin bu işyerinde örgütlenmeye dair bir iddiası bulunmuyor. Tersinden söylemek gerekirse var olan "iddianın" kaynağını işçiler ve sendikal mücadele oluşturmuyor. Dahası sınıf sendikacılığı anlayışını rehber edinen Belediye İş İstanbul 2 Nolu Şube'nin on yıllardır verdiği mücadeleler ve örgütlü olduğu yerlerde işçilerin ekonomik ve demokratik kazanımları bilinmiyor değil. Belediye İş İstanbul 2 Nolu Şube, yakın zamanda örgütlü ve yetkili olduğu bir ilçede olduğu gibi yetki tespiti Genel İş'e çıktığı durumda kendi üyelerine "haklarınız için Genel İş'e üye olmalısınız" diyebilen bir sendikadır. Bu anlamda "sendikal rekabeti" kesinkes reddetmekte, sınıfın çıkarları ve işçilerin birliğini esas almaktadır. Kendi içindeki yetersizliklerine rağmen Belediye İş İstanbul 2 Nolu Şube, her dönem işçi sınıfı mücadelesinin, sendikal mücadelenin en ileri mevzilerinden biri oldu, toplu sözleşmeleriyle örnek oluşturdu. Bu anlamda Genel İş'in söz konusu işyerlerinde örgütlenme

çabasının işçiler için daha fazla kazanım elde etme amacı taşımadığı da açıktır.

"Sendikal rekabet" diye sıradanlaştırılmaya çalışılan konuda şunu da vurgulamalıyız ki "sendikal rekabet" işçi sınıfını bölmek ve etkisizleştirmek için patronların ve onların hükümetlerinin kışkırttığı, yasal zemin oluşturduğu bir konudur. İşçi sınıfı adına hareket ettiğini söyleyenlerin hele de isminin başına "devrimci" sıfatı ekleyenlerin bunu savunması veya bunu normal görmesi kabul edilemez. Çünkü "sendikal rekabet" adı verilen her çatışmanın arka planında patronlar, sendikal bürokrasi ve ilkelerden yoksunluk vardır. Dün olduğu gibi bugün de aynı basit soru geçerlidir:

Milyonlarca işçi örgütsüz ve sendikasızken bir sendikanın örgütlü, yetkili olduğu bir yerde (ya da örgütlenme yaptığı bir yerde) örgütlenme çabasının anlamı nedir? Böyle bir tutumun arkasında patronların çıkarı, sendika bürokrasisi ve asgari demokratik ilkelerden dahi yoksunluk vardır. Konumuz örgülünde yaşanan olayın arkasında ise CHP, CHP'li belediye ve ondan (patron) nemalanmaya çalışan sendika bürokrasileri vardır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin CHP'ye geçmesiyle birlikte CHP'den nemalanmaya çalışan farklı sendika bürokrasilerinin iştahı kabardı. Geçmişte 'zorla' Hak İş'e geçirilen on binlerce işçi de dahil olmak üzere ortalama 65 bin işçinin sendika değiştirmesi gündemde. Bu durum sendika bürokrasileri için daha fazla üye, daha fazla aidat, daha fazla servet ve para içinde yüzdükleri saltanatlarının devamı anlamına geliyor. CHP'de ise

buna karşılık kendisini zorlamayacak, satın alıp kontrol altında tutabileceği bir sendikal yapı anlamına geliyor. Bu gerçekte işçi sınıfının kontrol altında tutulması demektir. CHP, iktidar olma stratejisinin bir parçası olarak sendikalar nezdinde de bir plan işletiyor. Bu anlamda özeldir CHP'nin, genel olarak Millet İttifakı bileşenlerinin DİSK Genel Kurulu'na yaptığı çıkarma bir stratejinin ifadesidir. Ancak işçi sınıfı ve sendikalar nezdinde var olan gücüyle DİSK'in, CHP'nin daha "büyük" hedeflerine yanıt olması mümkün değildir. O nedenle benzer bir strateji Türk İş ve ona bağlı sendikalar içerisinde de sürdürülmektedir. CHP, ikili oynamaktadır: Bir yandan farklı sendikalar üzerinde kontrol ve

etkinliğini artırarak ileriye yatırım yapmakta diğer yandan "sendikal rekabeti" kızıştırarak işçilerin örgütlü gücünü zayıflatmaktadır. CHP'nin hem Genel İş ve hem de Belediye İş'te sendika bürokratlarıyla çevirdiği dolapların arkasında bu gerçek vardır. Ve bu plan gereği işçileri birbirine kırdırma politikası izlenmektedir.

Silahla yaralama olayında CHP de Genel İş de sessizdir. CHP sessizdir çünkü Genel İş İstanbul 2 Nolu Şube'deki bürokratları ve onların kullandığı işçileri cesaretlendiren, pohpohlayan kendisidir. Genel İş Genel Merkezi de "sessizliği" tercih etmekle beraber olayın birinci dereceden sorumlusu Genel İş İstanbul 2 Nolu Şube ise tabiri caizse rezilce açıklamalarla kendini haklı çıkarmaya çalışmaktadır. Sendikacı kimliğinden ziyade CHP'li kimliğiyle boy göstermekten gocunmayan, siyasetini CHP'li belediyeler ve İmamoğlu'na "yaranmak" üzerine

kuran Genel İş İstanbul 2 Nolu Şube Başkanı Adil Çiftçi, olay üzerine Facebook sayfasında yaptığı açıklamada vurulan işçiyi suçlayarak vuran kişilerin kendilerini savunduğunu iddia etti. Fakat Genel İş'in bu işyerinde neden bulunduğu, nasıl bir politika izlediğine, üyelerinden kaynaklanan tehdit ve provokasyonlara değinmeyi tercih etti. Yaptığı gayri resmî açıklamanın arkasında duramayacağını anlamış olsa gerek ki Adil Çiftçi bu paylaşımı daha sonra kaldırdı.

Yaşanan yaralama olayını, "sendikal rekabet" olarak sıradanlaştırma yanında işçiler arasında kişisel bir husumet olarak gösterme çabası da sergilenmektedir. Düzen siyasetinin belirleyiciliği bağlamında tümüyle siyasi çıkarlar ve ona bağlı olarak sendikal bürokratik çıkarlar zeminine oturan böyle bir olayı "adilleştirme" çabası meseleyle yüzleşmeme, sorundan kaçma ve sorunu unutturma çabasının bir sonucudur. Belediye İş üyesi işçiyi silahlı saldırının esas sorumluları DİSK Genel İş (İstanbul 2 Nolu Şube) ve CHP'dir. Vurulan işçiyi, şube yönetiminin iradesini de çiğneyerek Genel İş'e karşı kullanmak isteyen Belediye İş Genel Merkezi de "sendikal rekabeti" kızıştıran ve CHP'ye yaslanan siyasetiyle yaşananlardan sorumludur. "Sendikal rekabet" adına işçi vurmanın, bu saldırganlığı savunmanın hiçbir tutar yanı yoktur. Karşı çabalara rağmen Genel İş'in "sessizliğinin" ve sorunu çözme yönünde hiçbir adım atmamasının arka planında vurulan işçiyi suçlayan sorumsuz bir tutum vardır. Oysa meselenin asıl sorumluları ne vuran ne de vurulan işçilerdir. Bu işçileri kendi koltuk çıkarları adına kışkırtan, silahlı saldırıya sevk eden sendika bürokrasileridir ve onlara çanak tutan da hâkim siyasi yapılar; konumuz örgülünde CHP'dir.

Son yerel seçimler ve CHP'nin İstanbul başta olmak üzere birçok büyükşehir belediyesinde başkanlığı elde etmesi, düzen siyasetindeki, daha açık deyimle "Cumhur İttifakı" ile "Millet İttifakı" arasındaki siyasi rekabet ve çıkar çatışmasını artıracığı bilinmekteydi. Bu durumun kuşkusuz işçi sınıfına da yansımaları olacaktı ve nitekim sınıf sendikacılığını benimseyen biz DDSB'liler (Devrimci Demokratik Sendikal Birlik), özellikle belediyelerde sendikal alanın düne

göre daha fazla düzenin hâkim siyasi güçleri tarafından belirlenmek isteneceğini ortaya koymuştuk. Birçok bürokratik sendika yönetiminin bu durumdan beslenmek isteyeceğini, ilkeli davranılmazsa yeni sendikal çatışmaların kapısının aralanacağını ve en önemlisi işçileri bölüp etkisizleştiren, onları birbirine karşı kullanmak isteyen bir çizginin hâkim hale geleceğini vurgulamıştık. Sadece Avcılar'daki silahla yaralama olayı değil bugün birçok belediyede ve özelde İBB ve CHP'li belediyelerde yaşananlar bu durumu göstermektedir.

Peki bu durumda ilerici veya devrimci-demokratik çizgide dediğimiz sendikaların, daha da önemlisi DİSK üyesi sendikaların tutumu ne olacaktır? Kuşkusuz sorun köklüdür ve sendikalara hâkim olan çizgi ve yapılarla ilgilidir. Fakat işçi sınıfına ve işçi sınıfı mücadelesine büyük zarar veren bu gibi olayların normalleştirilmemesi, üstünün örtülmemesi gerekir. Bu anlamda DİSK Genel İş'in "sessizliği" kabul edilebilir bir tutum değildir. Bu tutum yeni sorunların gelişimine ön ayak olmakta; sınıf sendikacılığını benimseyen sendika ve şubelerin sınıfın birliği ve çıkarları adına yürüttüğü çabayı da boşa düşürmekte; patronların, düzen partilerinin ekmeğine yağ sürmektedir. Böyle bir tutum, sınıf adına hareket etmemekte, sendikal mücadelede yaratılan ilkesel ve etik değerleri hiçe saymaktadır.

DDSB olarak bizlerin temel ilkelerinden biri en sarı, geri sendikalarda dahi çalışma yürütmek; işçileri bölmek değil birleştirmektir. Sınıf politikası bırakalım ilerici, demokratik çizgideki sendikaları iktidarın kuklası bir sendikaya üye işçilerin de iradesini bölüp onları etkisizleştirecek bir politikaya yönelmez. Bu anlamda esas olan sendika farklılıkları değil o özgülde sınıfın çıkarlarının nerede ifade bulduğu ve o sendikaya yön veren anlayışın ne olduğudur.

Bu kapsamda başta sorunun muhatapları olmak üzere tüm ilerici, devrimci-demokrat sendika ve siyasi çevrelerin ortak bir anlayış ve tutum beyanı ortaya koyması zorunlu bir ihtiyaçtır. İşçilerin birbirine kırdırılma çabasına, "sendikal rekabet" adı altında ilkesel ve etik değerlerin yok sayılmasına, sendikal mücadelenin düzen partilerinin arka bahçesi yapılmasına ve en önemlisi işçi sınıfının bölünüp etkisizleştirilmesine karşı durulmalı; en başta ve öncelikle Belediye İş üyesi bir işçiye yapılan silahlı saldırı mahkûm edilmelidir.

Belediye İş Üyesi DDSB'lider

DERİTEKS, toplu sözleşmeye yanaşmayan CPT Tekstil'de greve çıkıyor

HABER MERKEZİ- DERİTEKS sendikası, patronun toplu sözleşmeye yanaşmaması üzerine Tuzla'da bulunan CPS Tekstil fabrikasında grev kararı aldı. Alınan karar fabrikada çalışan işçilerin katıldığı eylemle fabrikaya asıldı. Patronun masaya gelmemesi halinde işçiler 6 iş günü sonunda greve çıkacak.

DERİTEKS Genel Yönetim Kurulu Üyesi Binalı Tay, 70 üyelerinin bulunduğu fabrikada Mercedes, Volkswagen, Audi gibi markalar için araba korumaya kılıfı üretildiğini söyledi. Sözleşme görüşmelerinin 1 Ocak'ta başladığını hatırlatan Tay,

birinin ayrılması ve devir söz konusu oldu. Bu nedenle toplu sözleşmemiz tıkanmaya başladı. Görüşme sürer-

ken pandemi süreci başladı. Sözleşmeler askıya alınca 3 ay da böyle devam etti" dedi.

Görüşmeler başladığında arabulucu aşamasına geçildiği bilgisini veren Tay, patronun toplu sözleşmeye yanaşmaması nedeniyle grev kararı aldıklarını söyledi. İşverene toplu sözleşmeyi imzalama çağrısı yaptıklarını dile getiren Tay, "Üyelerimizle yeniden süreci değerlendireceğiz ve yasal süremiz olan 6 iş gününü geçirdikten sonra işverenin masaya gelmemesi halinde grev uygulamasına geçeceğiz" diye konuştu.

Yüksel'de işini geri isteyenler, iki yıl sonra aynı gerekçeyle gözaltında

HABER MERKEZİ- Ankara'da 15 Temmuz darbe girişimi sonrası Kanun Hükmünde Kararnamelerle (KHK) ile ihraç edilen, Yüksel Caddesi'nde direnişlerini sürdüren; Acun Karadağ, Alev Şahin, Nazan Bozkurt, Mehmet Dersulu, Gülnaz Bozkurt, Armağan Özbaş ve Mahmut Konuk iki gün önce gözaltına alındı.

Gözaltına alınan Alev Şahin ve Mehmet Dersulu'nun darp edildiği bilgisi paylaşılırken, Düzce'den Ankara'ya getirilen Alev Şahin'e cinsel tacizde bulunduğu öğrenildi.

Operasyonun gerekçesi ise DHKP-C (Devrimci Halk Kurtuluş Partisi-Cephesi) üyeliği iddiası. Gözaltına alınanların 2 yıl önce yine Ankara Yüksel Caddesindeki "işimizi geri istiyoruz" eylemlerinden kaynaklı aynı suçlamayla süren davası bulunuyor.

AYNI GEREKÇE VE SUÇLAMAYLA SÜREN DAVALARI VAR

Gözaltına alınanların avukatı ve Mahmut Konuk'un kızı Evin Konuk sürece ilişkin son durumu anlattı. Avukat Konuk babası Mahmut Konuk ve beraberindeki yedi kişinin aynı gerekçe ve suçlama ile süren davalarının olduğunu hatırlatarak, operasyonun bu tarihi kapsamı durumunda soruşturmada elde edilen yeni bir delil varsa, mevcut dosyaya eklenilmesi gerektiğini söyledi. Ancak dosyada kısıtlılık kararı olduğu gerekçesiyle bu durum öğrenilemiyor.

Yüksel'deki süren eylemlerle ilgili gözaltına alındıkları bilgisini paylaşan Konuk, "Dört yıla yakındır bu insanlar Yüksel Caddesi'nde işlerini geri istiyorlar. Yapılan müdahale bu eylemleri bitirmeye yönelik. Bu insanlar basın açıklaması yapıyorlar ve bu kesinlikle suç değil" dedi.

Daha önce bu eylemlerin Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na muhalefet etme suçunu oluşturduğu söylenerek davaların açıldığı

nı fakat bütün davaların beraatle sonuçlandığını, sonrasında Kabahatler Kanunu'na dayanılarak idari para cezaları verildiğini bu idari para cezalarının iptal edildiğini belirten Konuk, son dönemde ise örgüt üyeliği suçlaması yöneltildiğini, bu suçlamaların yapmış oldukları basın açıklamaları sebebiyle olduğunu kaydetti.

ALEV ŞAHİN'E CİNSEL TACİZDE BULUNULDU

Diğer yandan Alev Şahin ve Mehmet Dersulu'nun darp edildiğini belirten Avukat Konuk, Mehmet Dersulu'nun darp edildiğini, müvekkilleri ile görüşürken Dersulu'nun darp edilmesine ilişkin sesleri işittiğini ifade etti.

Alev Şahin ile gözaltında görüştüğünü söyleyen Konuk, Şahin'in Düzce'den getirildiği Ankara'da emniyet binasına götürülürken saçlarının yolunup üzerine oturan bir kadın polis tarafından cinsel tacizde bulunduğunu söyledi.

Menderes Samancılar: Tek talebimiz bu insanlar yaşasın

HABER MERKEZİ- Savunmaya Özgürlük Koordinasyonu ve Adalet Platformu'nun çağrısıyla ölüm orucu direnişindeki Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal için Bakırköy'de bulunan Dr. Sadi Konuk Hastanesi önünde düzenlenen bugünkü açıklamaya Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Leyla Güven, sanatçı Menderes Samancılar, avukat Eşber Yağmurdeli, Halkların Demokratik Partisi (HDP) İstanbul İl Eşbaşkanı Elif Bulut, siyasi parti temsilcileri, demokratik kitle örgütleri ve çok sayıda kişi katıldı.

SAMANCIKLAR: TEK TALEBİMİZ BU İNSANLAR ÖLMESİN

Üzerinde Ebru Timtik ve Aytaç Ünsal'ın fotoğraflarının olduğu, "Adalet sağlansın, Ebru ve Aytaç yaşasın" yazılı pankartın açıldığı eylemde söz alan sanatçı Menderes Samancılar,

Timtik'in taleplerinin olduğu mektubu okudu. Samancılar, "Talebimiz bu insanlar ölmesin, adil şekilde yargı-lansın. Tek amacımız yaşasınlar" dedi.

TİMTİK'TEN MEKTUP: PENCEREYİ BİLE AÇAMIYORUZ

Timtik'in gönderdiği ve Samancılar'ın okuduğu mektupta şu ifadeler yer

aldı: "Havalandırma hakkı yok. Hapishanede hücre hapsinde olanlar dahi bir saat çıkar. Açık hava yaşamsal bir ihtiyaçtır. Biz burada pencereyi bile

açmıyoruz. Bir pervane var ceryanlı hava üflüyor bize. Tepemizde klimalar, sürekli ses, hava kupkuru. Temizlik için kimyasallar artık rahatsız ediyor. Günde defalarca hemşire, doktor, gardiyan gelip konuşuyorlar. Boğazımın ağrısı hiç geçmiyor artık, konuş-tukça acı veriyor. Jandarma sizin içeri girdiğiniz camlı kapının ardında duruyor. 24 saat göz gözeyiz. Cimbız, ayna, tırnak makası vb. yok, içeri almamışlar. Hapishanede çok rahatmışım."

Avukat Eşber Yağmurdereli de hastane koşullarının son derece kötü olduğunu vurguladı. Avukatların şu an tutulduğu hastane ortamının daha vahim olduğuna dikkat çeken Yağmurdereli, "Talepleri hepimizin talebi" ifadelerini kullandı.

Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi doktoru tutsakları muayene etmiyor

HABER MERKEZİ- Mezopotamya Tutuklu ve Hükümlü Aileleri Hukuki ve Dayanışma Dernekleri Federasyonu (MED TUHAD-FED), Özgürlük İçin Hukukçular Derneği (ÖHD) ve Diyarbakır Tutuklu Aileleri ile Yardımlaşma Derneği (TUAY-DER), Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi'nde tutuklu ve hükümlülerin yaşadığı hak ihlallerini raporlaştırdı.

Diyarbakır Kadın Kapalı Hapishanesi'nde yaşanan hak ihlalleri şöyle sıralandı:

-Öncelikle avukat müvekkil görüşme odasının hem sağ koridordan hem sol koridordan infaz koruma memurları tarafından izlendiği tespit edilmiştir.

-Ceza infaz kurumu tarafından verilen yemeklerin protein ve vitamin açısından yeterli olmaması nedeniyle bazı tutsaklarda kilo kaybının yaşandığı belirtilmiştir. Beslenme açısından gerekli olan et, meyve ve sebzelerin yeterli bir şekilde verilmediği, pandemi süreci ile birlikte hep aynı yiyeceklerin verildiği aktarılmıştır.

-Pandemi süreci ile birlikte kantin ihtiyaçlarının arttığı ancak kantinde fahiş fiyatlara satılan kişisel ihtiyaçların karşılanmadığı ifade edilmiştir. Kantin fiyatlarının gittikçe arttığı bu sebeple tutsak ailelerinin yakınlarının

ihtiyaçlarını karşılayamadıkları ifade edilmiştir.

-2 haftalık bebeği ile tutuklanan Eylem Oyunlu'nun lohusa döneminde olmasına rağmen kendisine ve çocuklarına çıplak arama yapılması nedeniyle travma yaşadığı ifade edilmiştir.

-Sosyal aktivitelerin, ortak alana çıkma hakkının ve koşullar arası değişikliğin pandemi bahanesiyle engellendiği belirtilmiştir.

-Sağlık sorunları nedeniyle hastaneye gitme durumunda tek kişilik hücrede karantinaya alındıklarını ve bundan kaynaklı tek kişilik hücreye gitmemek için sağlık sorunlarını ertelemek zorunda kaldıklarını belirtmişlerdir.

-Ayrıca ceza infaz kurumunda bulunan revirdeki doktorun tutsakları muayene etmediğini, şikayetleri yazılı olarak aldığını ve bir keresinde yanlış bir ilaç verdiğini tutsağın yanlış ilacı son anda fark ettiği ve doktora bil-

dirdiği belirtilmiştir. Doktorun ise bu hatayı sadece yanlışlık olarak nitelendiği, tutsaklar ile yapılan görüşmede bu yanlışın daha büyük bir sağlık sorununa yol açma ihtimali olduğu ifade edilmiştir.

-Revirdeki doktorun yüz yüze görüşme yapmadığı için ciddi bir ihmalin olduğu hele ki pandemi süreci ile birlikte artan sağlık endişesine rağmen bu ihmalin hala devam ettiği belirtilmiştir. Bazı günler doktorun olmadığı ve sağlık adına tutsaklar ile görüşecek ilgili bir kimsenin olmadığı belirtilmiştir.

-Ayrıca cezaevi koşullarında yegane ihtiyaçlarının kitap olduğu ancak koşullar arası kitap alışverişinin olmadığı belirtilmiştir.

-Tutsakların fotoğraf çekmesinde sadece 3 kişi ile sınırlandırıldığı, toplu çekimin yasaklandığı bu durumun ekonomik bütçeleri açısından maliyetinin çok yüksek ve karşılanması imkansız olduğu ve cezaevi idaresince görüşmelerine rağmen bir olumlu sonuç alınmadığı ifade edilmiştir. Toplu fotoğrafın yasak olduğu ancak zaten gün içerisinde yan yana birlikte olmalarına rağmen bu yasağa anlam veremediklerini ve bununla ilgili hukuki süreç başlattıklarını ifade etmişlerdir.

Bradost'ta TC ordusu ile HPG arasında çatışmalar büyüyor

HABER MERKEZİ- TC ordusunun Haftanın bölgesinde PKK'ye yönelik başlattığı işgal operasyonu havadan ve karadan devam ederken, bu kez Sidekan'a bağlı Bradost bölgesinde şiddetli çatışma haberleri geldi.

Sidekan Kasabası Müdürü Çelebi, çatışmada ağır silahlar kullanıldığını söyledi.

Erbil'in Soran ilçesine bağlı Sidekan kasabası kırsalında TC ordusu ile HPG arasında 17 Ağustos akşam saatlerinde çatışma çıktı.

Sidekan Kasabası Müdürü İhsan Çelebi, Dêlê Dağı bölgesinde gece saat 22:00 sıralarında başlayan çatışmalarda uçaksavar ve diğer ağır maki-nalı tüfeklerin kullanıldığını belirtti.

Çelebi, "Herhangi bir ziyan olup olmadığını henüz bilmiyoruz. Ancak çatışmalar halkta korku ve paniğe yol açtı" dedi.

Çatışma anı bölge sakinleri tarafından cep telefonlarına kaydedildi. Görüntülerde uçaksavar mermilerinin havada uçtuğu görülüyor. Ayrıca helikopter ve patlama sesleri geliyor.

TC ordusu, Erbil'in Soran ilçesi sınırları içerisindeki Bradost bölgesinde bulunan Hakurk'a 11 Mart 2018'de "Kararlılık Harekâtı" adıyla yönelik operasyon başlatmıştı.

Ardından 28 Mayıs 2019'da Pençe Operasyonu adıyla yeni bir operasyon başlatıldığı duyuruldu. Sonraki aşamalarda bu operasyon "Pençe-2 ve Pençe-3" adıyla Haftanın-Sınaht'a kadarki sınır hattını içine alacak şekilde genişletildi.

TC unsurları bu operasyonla sınırdan yaklaşık 30 kilometre içeride bulunan Hakurk'ta bazı stratejik tepelere yerleşti.

Ardından 17 Haziran 2020'de bu defa da Haftanın bölgesinde "Pençe-Kaplan" adıyla operasyon başlatıldı.

Operasyon kapsamında sınırdan 15 kilometre kadar içeri gelen TC ordusu unsurlarının 24 tepede üstlendiği belirtiliyor.

Tiyatrocu Cenk Dost Verdi:

"Bu Alanı Sahiplenmemiz Gerekiyor"

30 Temmuz'dan bu yana, tiyatrocuların pandemi dönemiyle ayyuka çıkan sorun ve sıkıntılarına dikkat çekmek için "Susma" eylemi yapan tiyatrocucu Cenk Dost Verdi'yle bir söyleşi gerçekleştirdik. Tiyatronun taşıdığı muhalif yana dikkat çeken Verdi, bu alanın sahiplenilmesi gerektiği vurgusunu yaptı.

YENİ DEMOKRASİ- Özel tiyatrolar ve bağımsız tiyatrocular birçok zorluğa rağmen faaliyetlerini devam ettirmeye çalışıyorlar. Pandemi sürecinde açığa çıkan ekonomik zorluklar da var. Bu noktada devletin tiyatroya ve tiyatroculara karşı tutumu ne? Özel tiyatroları ekonomik olarak destekliyor mu?

CENK DOST VERDİ- Aslında bir şekilde ayakta kalıyordu özel tiyatrolar fakat bu şeklin bile aslında çok sürdürülebilir olmadığını gördük. Yani özellikle pandemi sürecinde yüzleşilen, hemen acilen kapatma, 5 ay işsiz kalma, hiçbir iş yapamama durumu aslında pandemiden önceki koşullarla bu işin sürdürülemediğini ortaya koydu.

Çünkü zaten satılan biletin yüzde 38'ini devlete vergi olarak vermek zorunda bir özel tiyatro salonu. Bu salonu işletirken maaş ödüyor, ödediği maaşlarla ilgili vergi ödüyor, buraların temizliği bakımı vs. biletin neredeyse yüzde 90'ına varan kısmı zaten masrafa gidiyor. Bu işi yapanlar, sadece bu işi yapmaya ayırıyorlar kendilerini, bütün yaşamlarını. Dolayısıyla pandemiyle ortaya çıkan hem işin geçmişte de yürütülemez olduğuna hem krizle ortaya çıkmış olan kısma asla devlet yüzünü dönmüyor. Sorunlarımızı muhatap bulamıyoruz.

Biz bu durumu politik olarak değerlendirdiğimizde çok başat bir yerden yola çıkmış oluyor; devlet tiyatroyu düşmanıdır demiyorum, devlet

vatandaşına düşman. Ben bu topraklarda yetişmiş, vergisini vermiş, okulunu okumuş bir kişi olarak en temel hakkımı istiyorum. Biz vergi verdik bu devlete ama asla karşılığı yok. Bir de diyorlar ki tiyatrocular çok ağlıyor; siz daha ağlamak görmemişsiniz, biz hakkımızı aramaya başladığımızda; bu hak arama mücadelesinin meşru olduğuna inandığımızda, bizim olanı isteyeceğiz. O zaman göreceksiniz.

YD- Yaşadığınız bu ekonomik ve

Burada bir fabrika var ama vardiya yok. Her şeyi tek kişi yapıyor, herkes her işi yapıyor. Oyuncusu da teknik ekiple aynı işi yapabiliyor. Geçici de tasarımcısı da müzisyeni de sabahlıyor. Bu işin nasıl yapılacağı biliniyor, kooperatifin yeteri kadar çalışması var, bu iş dünyanın her yerinde yapılıyor. Devlet desteklediğinde nasıl yapılacağını modelleri var. Bakanlığın bu sorunları çözüme niyeti olduktan sonra bu sorunların çözümünün sorun olacağını sanmı-

Buna kimseyi zorlayamayız ama tiyatrodan böyle bir beklentisi olan insanlar da varsa buna sahip çıkmak zorunlu. Konservatuvara 4 yılını vermiş ve daha sonra bütün parasıyla bununla ilgili gerek bedensel çalışmalarını gerek okumalarını yapmış birinin bu işi meslek olarak görmesi açısından gerekiyor. Özellikle konservatuvar öğrencileri, bu iş benim işimdir, mesleğimdir, diyen herkesin buna sevgisi kadar sahip çıkması gerekiyor, birincisi bu. İkinci-

cisi, bir bu işin nasıl döneceğine dair bir kültür-sanat politikası olması gerekiyor. Bu topraklarda bu meslek devam edecek mi yoksa gidecek mi? Tiyatroyu yok edemezler, zaten devam edecek bu alan orası kesin.

Bizim özellikle kültür-sanat politikası var etmemiz lazım. Devletin bu politikaları var mı var ama bugün devletin işleyişi hükümetin oyuncu çağı haline geldi. İşte yandaşları doldurmalar, kadrolar, çekişmeler falan ama şimdi

devletin kurumları dediğimiz şeyin içinde Devlet Tiyatroları da var. Biz bunu bir silkeleyelim ne var içinde. Geçmişe baktığımızda bu kurumlar bazen kendi saygınlığını var etmiş, kendi sanatçıları yetiştirebilmiş. Bir taraftan da bu kurumların sorumluluğu, devletin baskısını kırmak; 'bu kurumlar üzerinde baskı kuramazsınız' demesi gerekir. Kurdular, kuruyorlar bu defa da sanatçıya görev düşüyor, bir saniye deme hakkın her zaman sende var. Zaten mesleğin sana bu sorgu suali öğreten şey; tiyatronun kendi doğasında olan şey bu. Tiyatro kabul etmiyor; bir nesnel gerçeği ortaya koyuyor ve herkesin eşit derecede yargılayabilmesini, soru sorabilmesini sağlıyor. Bizim inanmadığımız şeyi yapmamamız gerekiyor.

politik sorunlar aslında farklı sanat alanlarında da var. Örneğin müzik ve sinemada. Belki de bu perde arkasında neler oluyor, insanlara onu göstermemiz gerekiyor; güvencesiz ve esnek çalışma çok yaygın.

CENK DOST VERDİ- Bununla ilgili Oyuncular Sendikası ve Tiyatro Kooperatifleri'nin çalışmaları var. Bu mesleğin tanımı var; ne kadar çalışılmalı, ne iş yapılmalı bunların tanımları yapılıyor. Bu meslek 7/24 yapılan bir meslek değil fakat 2-3 aylık provada 6 ay boyunca çalışmış kadar emek sarf ediyoruz. Yani prömiyer günü, sabah girip dekor kuruyoruz, akşam ışık yapıyoruz; ertesi gün sabah tekrar gelip prova alıyoruz; oyun oynuyoruz; akşamına o dekoru söküp yeni oyuna hazırlanıyoruz.

yorum. Tiyatroculuk kadim bir meslektir, bugün hala Kültür Bakanlığı bunu anlayamıyor. Bizi aşağı görüyor, ben seni senin yaptığın kadar aşağı bir yerde görmem sana öfke duyarım çünkü sen tiyatro ve tiyatrocularla ilgili bilgiye vakıf olmaya mükellefsin.

YD- Bu derece yok sayılan ve destekten muaf tutulan, meslek statüsü tanınmayan bu alanda, insanların tiyatroyla yaşamayı, tiyatroculuk yapabilmesi için ne yapmak gerekiyor?

CENK DOST VERDİ- Bir kere mesleğin erbaplarının buna sahip çıkması gerekiyor. Yani tiyatroyu tali yol olarak görmeyip ana yol olarak görmeleri gerekiyor, hayatlarında.

Emperyalist Kapişma Alanlarından Birisi Olan Kafkaslarda Neler Oluyor?

Emperyalistler arası pazar ve hakimiyet savaşı, virüs salgını vs. dinlemeden kızışarak boyutlanıyor. Dünyanın değişik coğrafyalarında farklı görünüşler altında emperyalistler, rakip gördüklerine, ekonomik ve politik hamleler yapmaktalar. Her türlü çelişkiyi ve aracı kullanarak rakip gördüklerinin alanını daraltmaya çalışıyorlar.

Emperyalistlerin böyle bir hamlesini, en son Kafkaslar'da Azerbaycan ile Ermenistan arasında yaşanan sorun da görmekteyiz. 12 Temmuz'da kimin önce ateş ettiği "tartışmalı" olan Azerbaycan'ın Tovuz sınırında askeri çatışmalar yaşandı. Basına yansıdığı kadarı ile iki tarafta birbirine zayıflar verdirdiğini iddia ediyor. Yine basına yansıyanlara göre, Ermenistan askeri güçleri daha etkin ve bazı yerleri işgal girişiminde bulundu.

Ermenistan ile Azerbaycan'ın sorunlar yaşaması yeni bir durum değildir. Yeni olan, son yaşanan sorunun, tarihi olarak sorun yaşanan yerlerin çok çok uzağında olması ve stratejik konumuyla dikkat çekmesi. Ermenistan ve Azerbaycan'ın yaşadığı sorunların tarihi arka planı vardır. Özellikle Dağlık Karabağ bölgesi yaşanan sorunların merkezinde bulunmaktadır. Burada yaşanan sorun Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği (SSCB) döneminde, her ne kadar çatışma vs. yaşanmasının önüne geçilse de iki tarafı da memnun edecek şekilde tam olarak çözülememiştir. Fakat Ermeni ve Azeri halkının bu sorun etrafında düşmanlaşması, enerjilerini bu sorun etrafında harcamalarının önüne geçilmiştir. Rus Sosyal Emperyalizmi döneminde küçük çapta yer yer çatışmaların yaşandığı da görülmüştür. 1991'de RSE'nin "sosyalizm" maskesini atarak açıktan emperyalist-kapitalist sisteme iltihakı ile birlikte Ermeni ve Azeri ulus devletleri de kurulmuştur. Bundan sonra bu iki devlet arasında Dağlık Karabağ özelinde çatışmalar hız kazanmıştır. Daha sonra Azerbaycan'a bağlı olan Dağlık Karabağ'da Ermeniler de-facto bir devlet kurmuştur. Bu yapılırken Ermenistan daha önce Azerbaycan toprağı sayılan bazı bölgeleri de ele geçirmiştir. Araya, başta Rusya olmak üzere em-

peryalist devletlerin girmesi ile 1994 yılında ateşkes sağlanmıştır. Bu sorunu çözmek için başını emperyalist devletlerin çektiği AGİT Minsk Grubu adlı bir oluşuma gidilmiştir. Başında Rusya ve ABD emperyalizminin olduğu bu oluşum bugüne kadar bu sorunu çözmede bir ilerleme "sağlayamamıştır." Nerede görülmüştür Azrail'in can dağıttığı! Nerede görülmüştür emperyalistlerin, halkların, ezilenlerin çıkarına, yararına bir iş yaptığı!

Dağlık Karabağ sorununun çözüm-süzlüğü iki ülkede de milliyetçiliğin güçlenmesini ve her daim canlı tutulmasını beraberinde getirmiştir. Aynı-

ca bu sorunun bu şekilde yeniden ve yeniden üretilmesi emperyalistlere fırsatlar ve "olanaklar" yaratmıştır. İki ülke halkları da milliyetçilik burjuva zehri ile uzun yıllar zehirlenmişlerdir. Bu iki devlet de emperyalizme göbekten bağlı yarı-sömürge devletlerdir. Birbirlerine üstünlük sağlamak ve emperyalistlerin desteğini alabilmek, amacıyla ülkelerinin yer altı ve yer üstü zenginliklerini emperyalistlere daha fazla peşkeş çekmede yarışmışlardır. Burjuva milliyetçiliğinin dar ufku ile yönetilen bu iki ülkenin Ermeni ve Azeri emekçi halkları iliklerine kadar emperyalist sömürünün cenderesine sokulmuştur.

Soruna emperyalistlerin "müdahil olması" demek emperyalistlerin kendi aralarındaki mücadeleyi de bir şekliyle bu alana taşıdıkları anlamına gelir. Bir tarafta bu iki ülkenin kendilerine bağımlılığını derinleştirmek için bu sorun canlı tutulurken diğer taraftan

emperyalistler hem birbirlerine burada üstünlük sağlamak için hamle yapmakta hem de başka bir coğrafyadaki sorunlar karşısında burada hasım gördüğünün çıkarlarını bozmak için bu sorunu kullanmaktadırlar.

Bu bölgedeki ülkeler hem coğrafi olarak yakınlıkları hem SSCB dönemi ve RSE dönemindeki ilişkileri dolayısıyla Rus emperyalizminin "arka bahçesi" konumundadır ki bunu stratejik belgelerinde de açıktan ifade etmektedirler. Rusya açısından stratejik önemde bir bölgedir. Karadeniz ve Hazar Denizi'ne kıyısı olması nedeniyle Rusya'nın Karadeniz-Boğazlar-Ak-

lizmini çevirmenin bir parçası, İran'ı kuzeyden sıkıştırmanın bir hamlesidir.

Ermenistan ise bölgenin en yoksul devletidir. Tarihte defalarca haksızlığa, katliama uğramış yoksul bir halktır Ermeniler. Ermenistan'ın önemi ise hem Gürcistan'ı ve daha fazla da Azerbaycan'ı denetimde tutacak stratejik konumu ve bu iki ülkede yaşayan Ermenilerin varlığıdır. Ayrıca coğrafi konumu gereği Türkiye'nin, ki bu ABD ve AB emperyalistleri anlamına geliyor, direkt Azerbaycan, Hazar havzası ve Orta Asya'ya karadan geçişini engelleyen bir konumda olmasıdır.

Gürcistan Rusya'yı varlığına tehdit olarak görmektedir. Rus emperyalizmi Gürcistan'ı baskı ile kontrol etmektedir. Gürcistan hakim sınıfları, ABD ve AB denetimini ve onlara bağlı olmayı isteseler bile Rusya buna askeri gücünü kullanarak da olsa izin vermemektedir. Klişe bir tabirle, Rusya için Gürcistan'ın AB ve ABD denetimine girmesi kırmızı çizgidir. ABD ise Avrasya jeopolitiği açısından Gürcistan'ın kilit rolünü görmektedir ki yaptığı hamlelerden bu anlaşılabilir ve son Azeri-Ermeni sorununun fitili de buradan ateşlenmiştir. Türk egemen sınıfları da Kafkaslar'da ve Orta Asya'da Gürcistan'ın oynadığı rolün bilincindedir. Bu noktada ABD ile Türkiye'nin çıkarının uyuşmasının nedeni, Türkiye'nin esasta ABD'nin yarı-sömürgesi olması, dolayısıyla ABD'nin TC'yi bölgede koçbaşı olarak kullanmasıdır. Gürcistan ABD ve AB denetimine girmesinin bir adımı olarak NATO'ya girmek istemiştir. Rusya'nın buna yanıtı çok sert olmuştur. Güney Osetya'nın işgali, Abhazya'ya özerklik tanınması gibi hamlelerle bu durumu kabul etmeyeceğini Gürcülere, ABD ve AB emperyalistlerine göstermiştir. Buna karşı ses çıkaran da olmamıştır.

Türkiye için, Azerbaycan "Türk yurdu" ile kurulacak ilişkilerde merkezi yerdedir. Türkiye, Türkçülük üzerinden bölgede etkin olmaya çalışmaktadır. Bu durumda Rusya'nın, Ermenistan'ın ve İran'ın karşısında konumlanmaktadır. Yer yer bazı durumlarda Rusya ile ortak hareket edilse bile esasta karşı karşıyadır. Türk kompradorları bölgedeki emperyalizmin taşeronluğu rollerini perdelemek için Türk milliyet-

deniz yolu üzerinde, Süveyş Kanalı'na inebilmesine olanak sağlaması bakımından Rus emperyalizminin stratejik çıkarları için oldukça önemli jeopolitik bir bölgedir. Dağlık bir bölge olması bakımından karayolu ulaşımı zordur ve ulaşım birkaç yol üzerinden yapılmaktadır. Karadeniz ve Hazar Denizi'ne Rusya'nın ulaşımı da ancak bu bölge üzerinden olmaktadır. Dolayısıyla bu bölgeyi elde tutmak Rus emperyalizmi için hayati önemdedir.

ABD için bölgenin önemi iki başlıkta özetlenebilir. 1) ABD; Rusya, İran ve Hazar havzası enerji kaynaklarının keştiği noktayı oluşturan bu bölgeyi kontrol etmeyi amaçlıyor. 2) ABD, Orta Asya'daki hakimiyetini besleyecek güvenilir bir kanala sahip olmayı hedefliyor. Çin'in Avrupa'ya uzatmayı düşündüğü İpek Yolu projesini engelleme vs. bu kapsamda ele alınabilir. Rusya'nın genişlemesinde önemli bir alan olması nedeniyle Rus emperya-

Türk hakim sınıfları geçmiş tarihlerde kullandıklarında başarısız oldukları, kayıpla çıkmış oldukları bir politikaya yöneldi. Sözde “emperyalistler arası çelişkilerden yararlanma” ama gerçekte ise emperyalizmle ilişkileri derinleştirme politikasına, “millilik” söylemi ile yönelmiş durumdadır. Bu yarı-sömürgelik ilişkilerini daha da derinleştirmektedir. Emperyalistler arası rekabetin kızışması, ABD emperyalizminin geçmişe göre görece zayıflaması göz önüne alınarak bu politika belirleniyor.

çiliği etkin bir biçimde kullanmıştır. Bugün ise buna ümmet ve cihat politikası eklenmiştir. Azerbaycan üzerinde ABD onaylı projeler hayata geçirilmeye çalışılmıştır. Azerbaycan ordusu eğitilmiş, örgütlenmesi TC ordusu tarafından yapılmıştır. Askeri ekipman konusundan destek sunulmuştur. Azerbaycan’da etkin olmak için darbe tezgahlama girişiminde bile bulunulmuş fakat becerilememiş ve ilişkiler gerilmiştir. Rusya’nın yapmış olduğu darbeyi desteklemek zorunda kalmışlardır. Bugünkü Azerbaycan Başbakanı Rusya’nın darbe tezgahı ile başa getirilmiştir. Bölgedeki TC politikası tamamen ABD eksenlidir. ABD’nin koçbaşı görevini görmektedir. Esasta bölgenin ve Azerbaycan’ın yer altı ve yer üstü zenginliklerinin emperyalistlerce talan edilmesine aracılık etmektedirler. Bundan kırıntıları almayı ümit etmektedirler. Azerbaycan yönetimleri ile dönem dönem ters düşseler de güçlü ilişkiler geliştirmişlerdir. Ermenilerle Azerilerin sorunlarının çözülmeden kalmasını, -Azerileri daha fazla Türkiye’ye yanaştıracağı düşünüldükçe istemektedirler. Fakat bu tavırlarının üstünü örtmek için Azeri ve Türk halkına “bir millet iki devlet” sloganı ile milliyetçilik pompalanmaktadır. Emekçi halkların bilinci şovenizmle zehirlenmektedir.

Türk hakim sınıfları geçmiş tarihlerinde kullandıklarında başarısız oldukları, kayıpla çıkmış oldukları bir politikaya yöneldi. Sözde “emperyalistler arası çelişkilerden yararlanma” ama gerçekte ise emperyalizmle ilişkileri derinleştirme politikasına, millilik sahte söylemi ile yönelmiş durumdadır. Bu yarı-sömürgelik ilişkilerini daha da derinleştirmektedir. Emperyalistler arası rekabetin kızışması, ABD emperyalizminin geçmişe göre görece zayıflaması göz önüne alınarak bu politika belirleniyor. Geçmişte olduğu gibi bu politikanın faturasını emekçi halkımız kanı ve canı ile ödüyor. Bir bütün kapitalist emperyalist sistem karşıya alınmadan bağımsızlık ve halkın çıkarına politika oluşturulamaz. Emperyalist devletler arasındaki çelişkilerden ancak bağımsız olarak bunların karşısında konumlananlar yararlanabilir. Diğer durumda tüm

emperyalistlerin “şamar oğlanına” dönülür, örneğimizde olduğu gibi. Neredeyse Osmanlı’dan başlayarak uygulanan politikaların esasını da yarı-sömürgelik kaynaklı bu durum oluşturmaktadır.

Son Ermenistan-Azerbaycan çatışmasının fitilini de ABD’nin “atıl kurt” demesi ateşlemiştir. NATO Dışişleri Bakanları toplantısında, TC Dışişleri Bakanı Çavuşoğlu, ABD’nin sözcülüğüne soyunup “Biz Gürcistan’ın NATO’ye üye olmasını istiyoruz, bu durumda NATO daha güçlenecektir ama NATO ülkeleri bunu görmüyor.” mealinde açıklamalar yapmıştır. Gürcistan’ın NATO’ya üye yapılmadığı için diğer üye ülkelere sitem etmiştir. Daha önce Gürcistan’ın NATO’ye üyeliği gündeme gelmiştir. Bunu Gürcistan da istemektedir fakat Rusya buna izin vermemiş ve Gürcistan’ın bir bölümünü bu talep karşısında işgal etmiştir. Bu durum karşısında başta ABD olmak üzere üye ülkeler hiç de ses çıkaramamıştır. Rusya’nın kırmızı çizgisi görüldüğü için bu konu bugüne kadar kapanmıştır. ABD kendisini başka alanlarda sıkıştırdığını ve kırmızı çizgileri aştığını düşündüğü Rusya’ya “arka bahçe”sindeki zayıf noktasını Türkiye aracılığı ile hatırlatarak mesaj veriyor. TC bu mesajla ABD’nin politikalarının önünü açmada kullandığı aparat rolündedir. Erdoğan’ın Trump’la mektuplaşması sonrası TC bu tip misyonlara daha fazla istekli soyunmaktadır.

Bu hamleye Rus emperyalizminin yanıtı Ermenistan üzerinden olmuştur. Rus emperyalizmi bu tür ihtilafli bölgelerde egemenliğini pekiştirmek, diğer emperyalistlerin alanını daraltmak için gerçekleştirdiği hamlelerden birisini yapmıştır. Bu şekilde Ermenistan-Azerbaycan çelişkisinde aracı rolünü yeniden pekiştirmiş, hem Azeri hem de Ermeni egemenlerini kendine daha güçlü bağlamanın zeminini pekiştirme hesabını devreye sokmuştur. Burada Rus hegemonyası olmadan adım atılamayacağı, aksi takdirde var olan çelişkilerin fitilinin ateşleneceği mesajı verilmiştir. Rus emperyalizmi de topa direkt kendisi girmemiştir. Tam da ABD ve TC’nin anlayacağı dilden mesaj iletilmiştir.

Ermenistan Azerbaycan’la öteden beri sorunlu olduğu Dağlık Karabağ’dan 250 kilometre uzaklıktaki Tovuz’da saldırı düzenlemiş, boy göstermiştir. Peki Tovuz’un önemi nedir? Bu yerleşim yeri Azerbaycan’dan Gürcistan’a doğru uzayan bir vadide, sınırdadır. Buradan TANAP, B-T-C boru hatları, Bakü-Tiflis-Kars demiryolu geçmektedir. Son dönem TC’nin Orta Asya’ya ihracatının ağırlıklı bir bölümünün buradan geçtiği, TANAP ve B-T-C boru hatlarının ABD ve TC için önemi göz önüne getirildiğinde yapılan hamlenin vermek istediği mesaj net bir şekilde okunmaktadır. İşte Rus emperyalizminin mesajı!

Diğer yandan, Gürcistan’daki Ermenilere Rus pasaportu verilerek ve özerklik sistemi ısıtılarak Gürcistan’a “otur oturduğun yerde” deniliyor. Rus emperyalizmi, “arka bahçeleri”nde oynamak istenen oyunlara asla tahammülünün olmadığını bir kez daha gösteriyor. Gürcistan’da Osetya işgalinde ve Ukrayna’da Kırım işgalinde olduğu gibi kırmızı çizgileri ile oynaması durumunda çok sert tavır aldığını hatırlatırcasına bir hamle yapıyor. Libya’daki pozisyonlarını zayıflatmak isteyenlere, BTC ve TANAP boru hatları ile Kars-Tiflis-Bakü demiryolunun güvenliğinin olmadığını Ermeniler üzerinden hatırlatmıştır! Yani esasta Azerbaycan ve Ermenistan çelişkisi, emperyalistler arası politik-askeri hamlede bir kez daha devreye sokulmuştur. Hatırlanacağı gibi Türkiye, 2016’da Suriye’de ABD’nin ve kendisinin planlarının bozulmasına karşı Dağlık Karabağ’da Azerbaycan-Ermenistan çatışması çıkararak Rusya’ya mesaj vermiştir. Türkiye Azerbaycan’ı dürterek Rusya’ya “senin Kafkasya’daki rahatını bozarım” mesajını veriyor. Rusya’nın Kafkaslar’da kontrolünü Azerbaycan-Ermenistan dengesi üzerinden sürdürdüğünü düşündüğümüzde mesajın o zaman için önemi anlaşılıyor. Türkiye tabi ki bu mesajın da altında kalmış, Suriye’de Rusya ile işbirliği yapmak, Rusya’nın politikalarına sessiz kalma durumuna gelmiştir. Yani TC, sahibinin sesi olarak zaman zaman böyle boyundan büyük işlere koşulur ama hep altında kalır!

Türkiye emekçilerinin, ezilen halkların tavrı bu olay nezdinde ne olmalıdır? Türk milliyetçiliğinin etkisiyle Azerbaycan’ı destekleme asla olamaz. Yine Ermeni milliyetçiliğini destekleme de olamaz. Ermenilerin tarihsel bir haksızlığa uğramış olmaları, Türk hakim sınıfları tarafından soykırıma uğratılmış olmaları, mazlum bir halk olmaları, Rus emperyalizmi güdümünde milliyetçilik etkisiyle Azeri halkına saldırmalarını haklı çıkarmaz. Ermeni hâkim sınıfları Rus emperyalizminin işbirlikçisi konumdadır ve bölgede onların çıkarları doğrultusunda hareket etmektedir. Ne Azerilerin ne de Ermenilerin emperyalistler ve onlara bağlı işbirlikçi yönetimler altında silahlı çatışmaya başvurarak sorunlarını çözmeye kalkışmaları da doğru değildir. Bu yaşanan sorunun kaynağı bölgedeki emperyalist devletlerdir. Ermeni ve Azeri halkının gerçek düşmanları Ermeni ve Azeri hâkim sınıfları komprador burjuvalar ve emperyalizmdir. Ermeni ve Azeri devletlerinin çatışmasından tek bir kazanan çıkacaktır; o da emperyalist devletler ve onların uşağı egemen sınıflardır. Bunun Rusya emperyalizmi ya da ABD emperyalizmi olması halklar için bir farkı yoktur. Esas olan emperyalizmin işbirlikçisi olmaktır. Bölgede Rusya ya da ABD emperyalizminden birinin hâkim olmasının niteliksel bir farkı yoktur, hangisi olursa olsun bölge halklarına kan ve daha fazla sömürü getirecektir.

Türkiye’de çeşitli ulus ve milliyetlerden, başta işçi sınıfı olmak üzere ezilen halkımız, Kafkaslar, Ortadoğu ve Kuzey Afrika’da, dünyanın değişik noktalarındaki emperyalizmin işbirlikçisi olarak, emperyalizmin halk düşmanı politikalarında koçbaşı rolü oynayan TC egemenlerine karşı çıkmalıdır. Buralarda yapılan saldırılar bütün emekçilerin iliklerine kadar sömürülmesi, açlığa ve ölüme mâhkum edilmesi pahasına yapılmaktadır. TC devletinin Güney Kafkaslar’da ABD emperyalizminin politikasını hayata geçirme hamlesinin faturasını Ermeni-Azeri halkları gibi Türkiye emekçileri de ödemektedir. Dolayısıyla yerimiz ezilen halkların, emekçilerin yanı olmalıdır.

Bir kez daha görmekteyiz ki başta işçi sınıfı olmak üzere ezilenleri kurtaracak olan kendi kollarıdır. Başta emperyalizm ve işbirlikçileri olmak üzere tüm sömürücüleri kovacak olan Yeni Demokratik Devrim ve sosyalizmdir.

KAVGANIN BÜYÜYECEĞİ BA

Buzdolabı satış oranının ülke ekonomisinin durumunu ve gidişatını aydınlattığı bir dönemden geçiyoruz. “Bağımsız ekonominin bedelini” ödemekle yükümlüler henüz raflarını dolduramazsa da sorun değil zira “ecdadı bedel ödeyen” halk bugünleri de atlatacaktır vaadinde bulunulmaktadır. Ülke ekonomisine dair yapılan tüm “anti-propagandalara” inat, Ayasofya’yı dolduran yüzlerce “imanlı” yoksulun dışında ikna edilmeye çalışılan milyonlara bu atmosferde seslenmek oldukça manidardı. Ülkede yaşanan tüm “bunaltıcı” havayı dağıtan Ayasofya, ekonomik krizin de imdadına yetişmişti (!) Ayasofya rüzgarı ile müjdelenen buzdolabı satışları ikna etmeye yeter iki argümandı ve gerektiği biçimde de kullanılmalıydı. Hakim sınıf temsilcileri elindeki en “güçlü” argüman bu koşullarda devreye sokulmuş oldu.

Salgının yarattığı yıkımı geride bırakma hedefiyle girilen “normalleşme” salgının etkilerini geride bırakmak yerine, geride bırakılan dönemin etkilerini gün yüzüne çıkarmıştır. Salgın koşullarında sürdürülen üretim, yaklaşmakta olan felaketi öteleyecek bir nitelikte olamazdı. Zira iddia edildiği gibi “bağımsız ekonomik yapı”nın söz konusu olmadığı gerçeği ile dünyada yaşanan ekonomik krizin yansımaları yaşanmaya başladı. “Normalleşme” sürecinin ilk adımları mecliste onaylanan paketlerle başladı ve patronlara nefes aldırın düzenlemeler işçi ve emekçileri nefessiz bıraktı. Pandemi ile birlikte yaşanmaya başlanan işsizlik “normalleşme” döneminde ücretsiz izin kılıfıyla sürdürülmektedir.

Patronların devletten aldıkları yetkiyle ücretsiz izne çıkardıkları işçilerin sayısı 2 milyonu bulmuş durumda. Son bir ayda yaklaşık 200 bin işçi ücretsiz izne çıkarılmış ve 1.168 lira-

ya mahkûm edilmiştir. Ücretsiz izne çıkarılan işçilerin ise sadece 401 bin 645’ine işsizlik maaşı verilmektedir. Bu tablonun işçi ve emekçiler cephesinden okunuşu ise binlercesinin açlık ve yoksullukla baş başa bırakılmasıdır. Bu tablonun sonucudur ki devlet kurumlarının önünde açlık intiharları yaşanmaktadır, açız çığlıkları uzatılan mikrofonlardan yükselmektedir.

“Normalleşme” adımlarının derinleşen krizle devam ettiği bu günlerde “doları olmayanları” ve “dolarla işi olmayanları” ilgilendirdiği söylenen krizin sert vuruşlarına karşı konulmaya çalışılıyor. TL’nin Dolar ve Euro karşısında değer kaybetme hızını kesemeyen egemenler, halkı yaşanan kriz olmadığına ikna etmek için bir dizi söylem ve “tedbir” geliştirilmektedir. Konut, otomobil ve ihtiyaç kredilerinin hacmi artırıldı, ödeme süreleri uzatıldı ve pandemi ile birlikte iyice durgunlaşan ekonomi bu tedbirlerle canlandırılmaya çalışıldı. Borç kredileri devlet eliyle arttırılırken, her gün yapılan zamlar, artan işsizlik bu canlandırma hamlelerinin önünü kesen bir tablo olarak gelişmeye başladı.

Sistemdeki kriz derinleşir ve artık bir dizi sektörü iflasa sürüklerken Türkiye’nin bundan soyutlanmış durumda bulunduğu yalanına (“bağımsız ekonomi”) kendilerinin bile inanmadığı, açıkça yapılan itiraflarla gündeme gelmiştir. Buna karşın kuyruğu dik tutma gayretleri devam etmekte ve demagojisi ile durumu idare etme tavrı sürdürülmektedir.

“TÜRKİYE UÇUYOR BİLİYORSUNUZ...”

Tayyip Erdoğan Türkiye’nin içinde bulunduğu durumu “Türkiye uçuyor, biliyorsunuz” diye tarifledi. Emperyalist-kapitalist sistemin “uçuşa” geçtiği koşulda Türkiye’nin başka bir pozisyonda olması da mümkün değil. Sistemin tıkanan kanallarını açması için üretilen neo-liberal politikalar uygulandığı günden bugüne 40

yılı geride bıraktı ve gelinen aşamada artık sistemin tıkanan hiçbir kanalını açmaya yetmiyor. Sistemi ayakta tutacak yeni politikalar, yeni biçimler ve yeni modeller keşfedilinceye kadar şimdilik bilindik yöntemler devreye sokularak süreç yönetilmeye çalışılmaktadır. Ancak bu dönemin özelliği pandeminin, mevcut krizi daha da derinleştiren ve uygulanan politikaların hayata geçirilmesini engelleyen bir özelliğe sahip olmasıdır. Yapısal krizleri ile boğuşarak kendini ayakta tutan sistem gelinen aşamada ne krizi ne de pandemiyi kontrol altında tutabilmektedir.

Bu gerçek, tüm emperyalistleri ve uşak devletleri durmaksızın ve topyekûn saldırıyla ayakta tutamamaktadır. Bu saldırılarına ara verdikleri durumda iktidarlarının sarsılacağına farkındalar. Bu nedenle tüm cephelerde amansız bir savaşa girişmekte. Ülkemiz hâkim sınıflarının bu dönemde hayata geçirdiği de bu politikalar. Gerillaya dönük askeri operasyonlar aralıksız sürdürülürken kazanılmış tüm demokratik haklar bir bir budanmakta demokratik talepli tüm eylem ve etkinlikler yasaklanmasıyla sınırlı kalınmayarak, sokağa çıkanların gözaltı ve tutuklamalarla boyun eğmesi hedeflenmektedir. KHK’ya karşı mücadele eden kamu emekçilerinin evleri basılarak gözaltına alınmaları, tutuklanmaları, kadın eylemlerine yapılan saldırılar, işçi ve emekçilerin hak alma mücadelesine dönük saldırılar, doğanın talanı ve bu talana karşı direnenlere dönük saldırılar

ve daha sayısız saldırıyla birlikte TC devleti ayakta kalmaya çalışmaktadır. Emperyalist-kapitalist sistemin can çektiği koşullarda, bağımlı ülkelerin can verir durumda olmaları ve bu nedenle ellerindeki tüm silahlarla halka karşı savaş sürdürmeleri sistemin doğal işleyen yasadır.

Her tarafından patlak veren sis-

tem artık dikiş tutamaz hale gelmiştir. Soluklanmanın adresi olan savaş ve saldırı, bir yere kadar nefes aldıracaktır. Dizginsiz saldırı kaynakları gerilemeye ve tükenmeye başladıkça arayışa girdikleri yeni kaynakların mutlak suretle sonu gelecek ve halkın mücadelesiyle duvara son kez çarptıklarında geriye sadece son darbeyi vurmamak kalacaktır.

MÜCADELENİN BÜYÜYECEĞİ BAHARLARA HAZIRLANALIM!

Dünya Bankası, pandeminin yarattığı krizin Türkiye’nin yoksulluğunu arttıracağına, devletin bu kapsamda alacağı tedbirlere rağmen

AHARLARA HAZIRLANALIM!

men yoksulluğun 1.4 puan yükseleceğine dikkat çekti. Bankanın “Türkiye Ekonomik İzleme” raporunda, Covid-19 şokunun Türkiye’deki işçi-emekçi ve yoksul halkı “çok ciddi etkileyeceğine” vurgu yapılıyor. Raporda, “Salgının neden olduğu ekonomik şokun etkisiyle, 3.3 milyon kişi yoksulluğa sürüklenebilir. Hane gelirlerinde

İşsizliğin yaratacağı yoksulluk ve açlık önümüzdeki dönem yaşanacak temel sorunlardan biri olarak öfkenin mayalanacağı esaslı odaklardan biri olacaktır. Halk sağlığı hiçe sayılarak her koşulda üretimin sürdürülmesine zorlanan emekçiler, devlet tarafından verileri ne kadar gizlense de yayılmaya devam eden salgının gölgesinde yaşamaya ve üretmeye devam etmektedir. Devam edecektir. Açlığın karşısına konulan bu üretim koşullarını kabul etme çaresizliği, aynı zamanda ya açlıkla ölümü ya da hastalıkla ölümü dayatmaktadır. Bu koşulların biriktirdiği öfke her ne vesile ile olursa olsun patlayacaktır. Mayasında öfkenin biriktiği koşullar mutlak suretle dışa taşacaktır.

Sistem ne zaman “sıkışsa”, burjuva politikacılarının, egemen sınıfın sözcülerinin aklına

“hepimiz aynı gemideyiz” tekerlemesi gelir. Oysa ki sınıf çelişkilerinin bu denli derinleştiği, kendini bu denli açığa çıkardığı koşullarda egemen sınıfların dilindeki bu slogana artık kimse inanmamaktadır. “Ecdadi bedel ödeyenler” olarak halk esas bedeli kendisinin ödediğinin düne oranla daha fazla farkındadır. Kimileri lüks yatlarda, milyar dolarlık süper lüks gemilerde sefa sürerken yoksul halk sallarda, küçük kayıklarda alt-alta, üst-üste cefa çekiyor. “Yeryü-

zünün lanetlileri” lastik botlarda ölümle boğuşuyor...

Virüsün tüm ülkelerde açığa çıkardığı tablo; parası olanın yaşadığı, sağlık sisteminden faydalandığı, sayısız test yaptırdığı; yoksulların ise hastaneye bile gidemediği ya da hastane önlerinde saatlerce sıra beklemediği, şansları varsa test yaptırdığı, yani zenginlerin yaşadığı yoksulun ise “şansa yaşadığı” gerçek olarak karşımızda durmaktadır. Yoksul- zengin uçurumu bu dönem içinde tüm yönleri ve özellikleri ile daha da derinleşti, fark daha da açıldı. Sistemin azgın sömürü politikalarıyla bu fark daha da açılacaktır; zenginler daha da zenginleşecek, yoksullar ise “hayat pahalılığının” ortasında daha da yoksullaşacaktır.

Dünya, yalnızca insanlığa ilişkin üretim ve bölüşüm, hak eşitliği ve özgürlükler alanındaki tablonun karanlığa gömülmesiyle değil canlı ve cansız bütün varlıklarının yok edilme ve tahribata uğratılma gerçeğiyle birlikte daha yıkıcı felaketlere doğru sürüklenmektedir. Yaşam, insanlığı köleleştirici ve hiçleştirici boyutlara eklenen asgari koşulların tüketilmesi gerçeğiyle söndürülmektedir. Canlılar yok olmakta, toprak çölleşmekte, su kaynakları tükenmekte; hızlı kirlenme neticesinde, hava solunamaz hale gelmektedir. Tehdit altındaki, dengesi bozulmakta olan doğal yaşam dokusunun kendisidir. Bunun şimdiki sonucu, uygunsuz ve korumasız şartlarda yaşama(ma)yaya mahkûm edilen halklardır.

Lenin yoldaş tam da böyle bir dünya tablosu için şöyle der: “Büyük sıçramalar çağının gerçekten ilginç yanı şuradadır ki, bazen (hemen görülemeyen) yenin tohumlarından hızla biriken eskinin yıkıntı yağını, gelişme çizgisindeki ya da zincirindeki en önemli şeyi bulup çıkarmayı bilmeyi gerekti-

rir. Tarihsel anlar vardır, olabildiğince çok yıkıntı biriktirmek, yani olabildiğince çok eski kurumu havaya uçurmak, devrimin başarısı için en önemli şeydir. Anlar vardır, yeterince havaya uçurulmuştur ve zeminin yıkıntılardan temizlenmesi ‘yavan’ (küçük-burjuva devrimci için ‘sıkıcı’) çalışması gündeme gelmiştir. Ve yine anlar vardır, yıkıntıların altında, çöpten henüz yeterince iyi temizlenmemiş zeminde fıskıran yenin tohumlarına özenle bakmak en önemli şeydir.” (Lenin, Seçme Eserler, Cilt 7)

2020 yılının dünyasına, emperyalist-kapitalist sistemin pandemi ile birlikte devam eden ve derinleşen krizi ve buna karşı emekçi ve ezilen kitlelerin, halkların yanıtı damga vurmuştur. Amerika’da gelişen işaret fişeğinin ırkçılık karşıtlığı ile başlayan ancak bununla sınırlı kalmayarak özgürlük talebiyle birleşen, Ortadoğu’da yoksul halkın iş-ekmek talepli eylemleri, süreklilik taşımayan ancak emperyalistlerin ve dünya gericilerinin merkezlerini tutuşturan bu isyanlar gelişecek ve dünyayı nefes alını bir hale getirecektir.

Bu yangınların halklarından biri ülkemizdeki işçi sınıfı ve emekçilerin sokakları tutuşturacak kalkışmaları olacaktır. “Hiçbir şey”in eskisi gibi olmayacağı ön kabulünden hareketle, isyanın ilk kıvılcımının nereden nasıl çıkılacağına “bilinmezliği” ile görev ve sorumluluklarımızı tayin etmeliyiz. “Gökkubbenin altındaki kaos”u derinleştirmek için belirlediğimiz her görevi Halk Savaşı’nın gelişimine hizmet eder durumda, halkın gerçek kurtuluşunu sağlayacak savaşa seferber etmenin kararlılığı, azmi ve dinamizmi ile görevlerimize sarılalım.

yaşanabilecek şoklar Türkiye’nin yoksulluk oranının yüzde 10.4’ten yüzde 14.4’e çıkmasına neden olabilir.” deniliyor.

İtiraf etmekten çekinilmeyen bu tablo ülkemizle sınırlı kalmayarak emperyalistlerin önümüzdeki dönem açısından diğer benzer ülkelere dair beklentisini ortaya koymaktadır. Krizin tek bir ülke ve bölgeyle sınırlı olmayan özelliği, açlık ve yoksulluk tablosunun da tek bir ülke ve bölgeyle sınırlı kalmayacağını göstergesidir. Açlık ve yoksulluk tablosu büyüyüp genişledikçe dünya, ezilenler, “ötekiler” ve “lanetliler” için yaşanmaz bir duruma gelmektedir.

KOLEKTİF DOĞRULTU

Örgüt Bilincini Kuşanarak Kadın Mücadelesini Yükseltelim!

Artan ekonomik kriz ve üstüne eklenen pandemi sürecinin en can alıcı faturası bugün işçilere, emekçilere, kadınlara ve ezilenlere ödetilmeye çalışılıyor. Salgın sürecini kendi lehine çevirmeye çalışan egemenler bu süreç boyunca çıkarılan yeni infaz paketiyle kadın katillerini, tacizcileri, çocuk istismarcılarını serbest bırakmış, bununla yetinmemiş kadınların kazanılmış haklarına yönelik saldırı ve tartışmaları da gündeme getirmiştir. Erkek egemen devlet anlayışı çocuk istismarcılarını, kadın katillerini salıp, koruyup, aklarken saldırılar da bu pratikler doğrultusunda meşrulaştırılarak ivme kazanmıştır.

Son dönemde kadına yönelik artan şiddet, taciz, tecavüz vakaları bu ivmelenmenin en açık göstergesidir. 20 yaşındaki bir genç kadını zorla evine götürüp işkence ederek cinsel saldırıda bulunan Yunus Emre Çakır'ın mahkeme heyeti tarafından kadın "tecavüz sırasında çığlık atmadı" denilerek serbest bırakılması devletin ve onun aygıtlarının tecavüzcüyü (failleri) koruduğunun en somut örneklerindedir.

Artan kadın cinayetleri devletin katilleri, failleri koruyup kollaması ile erkek egemen anlayışın kadın üzerindeki tahakküm sınırını hortlatmış ve giderek yayılmasına zemin sunmuştur.

Derinleşen ekonomik kriz ile birlikte devlet failleri, katilleri koruyup aklamakla sınırlı kalmayarak kazanılmış haklara yönelik saldırıları da gündemden düşürmemektedir. Artan kadın katliamları, taciz-tecavüz ve şiddetin boyutu günden güne artarken bugün kadınların kazanılmış haklarından biri olan İstanbul Sözleşmesi'nden "Türk aile yapısını bozduğu", "Eşcinselliğe yasal zemin hazırladığı" yönünde propaganda yapılmaktadır. Faşist devlet tarafından gündeme getirilen ve sözleş-

meden çekilme durumu tartışmaya açılmıştır. İstanbul Sözleşmesi tartışmaları bir yandan da birçok kadın örgütü tarafından "İstanbul Sözleşmesi'ni uygula, kadın cinayetlerini bitir" bakış açısıyla ele alınmakta, bu sözleşmeye (varolan erkek egemen sistem ve devlet boyutuyla) abartılı biçimde misyon biçilmekte, sorunun sistemle olan ilişkisi bu bağlamda koparılmaktadır. İstanbul

sönümlenmesi ile sürekli kendini tekrar edecek bir döngünün içine hapsolacaktır. Kadın kitlelerini örgütlemek, kendiliğinden harekete önderlik etmek, bu çelişkileri iktidar perspektifiyle politik bir güce yönlendirmek görevimizdir.

Politik gücün zayıflaması/örgütlü mücadelenin zayıflaması, örgütlü kadın mücadelesinin de zayıflama-

duğu, Gülistan ve Zainal'ın konuşmalarına şahit olan iki kadının kim olduğu ve neden ifadelerine başvurulmadığı bilinmemekte (!) Bilirkişi raporunda Zainal'ın, Gülistan Doku'nun üzerine yürüdüğü tespit edilmiş, baraj arama çalışmalarında bugüne kadar 4 cesedin çıkmasına rağmen Gülistan'dan bir iz olmaması, intihar süsü verilerek Gülistan'a ne olduğunun üzerinin kapatılmaya çalışıldığı ihtimalini daha da güçlendirmektedir. Dersim de örgütlü mücadelenin zayıflaması ile kadına yönelik katliam, şiddet, taciz, tecavüz ve istismar vakaları ayyuka çıkmıştır. Erkek egemen devlet eliyle bilinçli bir şekilde desteklenen bu saldırılar zaman zaman açık bir biçimde kendini göstermiştir.

Son olarak Dersim'in Hozat ilçesinde Fırat Yıldız isimli bir erkek bir kadına tecavüz etmiş ve adli kontrolle serbest bırakılmıştır. Bu saldırıya karşı yürüyüş düzenlemek isteyen kadınların polis tarafından engellenmesi devletin sistemli biçimde yürüttüğü politikaların bir parçasıdır. Örgütlü mücadelenin gerilemesi vakaların

her geçen gün artacağını göstermekte, örgütlü kadın mücadelesinin Dersim ve diğer tüm her yerde güçlenmesini gerektiren bir zorunluluk olarak karşımızda durmaktadır. Dersim'de kadına yönelik artan katliam, taciz, tecavüz ve şiddet saldırılarının toplumsal boyutta genişlemesi, kitlelerin feodal bağlardan ötürü saklaması, açığa çıktığı yerlerde inkar edilip faillerin korunması, feodalizmin kadın mücadelesinde parçalanması gerektiren bir faktör olduğunu bize bir kez daha gösterdi. Genel olarak Türkiye'nin tüm her yerinden çıkan öfkeli kadın seslerinin bir orkestraya dönüştürülmesi yani örgütlü bilinci kuşanarak kadın mücadelesinin yükseltilmesi, bu melodileri bütün uğultuyu dağıtacak bir güç haline getirecektir.

HOZAT

Sözleşmesi'nin kadın mücadelesini ileriye taşımada, demokratik mücadelenin bir parçası olması önemli bir noktada duruyor. Kazanılmış haklara yönelik saldırıların devlet tarafından gündeme getirilmesi, kadınlara yönelik uygulanan cinayetin, şiddetin, tacizin, tecavüzün zeminini sağlamlaştırmaktan erkek egemen anlayışı büyütme çabasından başka bir şey değildir.

Bu minvalde örgütlü kadın mücadelesini büyütme ve güçlendirmek önem arz etmektedir. Örgütlü bilinç ile erkek egemen anlayışa karşı mücadele etmek bugün dünden daha fazla bir ihtiyaç haline gelmiştir. Artan kadın cinayetleri ile sokaklara, meydanlara çıkan kadın kitlelerinin öfkesi örgütlü mücadele zeminine kanalize olmadan, bu vakalar son bulmayacak, anlık öfke boyutunun

sına paralel hareket eden bir durumdur. Kendiliğindenci hareketle ortaya çıkan öfke birikimini örgütlü mücadeleye kanalize edemediğimiz somut bir durumun ifadesidir. Kadın kitleleri var olan kadın mücadelesinin zayıflığından soluğu devlet aygıtının mekanizmalarında almış ama ne yazık ki bu mekanizma katilleri, failleri koruyup kollamakla kalmıştır. Örgütlü kadın mücadelesini büyütme, kadın kitlelerinin arasında hızlıca adımlamak, erkek egemen devletin doldurmaya çalıştığı bu boşluğu kapatarak bu anlayışı parçalayacak koşulları oluşturacaktır.

DERSİM ÖZELİNDE KADINLARA YÖNELİK SALDIRILAR

Bugün Dersim'de 227 gündür kayıp olan Gülistan Doku'nun baş şüpheli Zainal'ın nerede ve neden korun-

Emperyalistlerin "Yeni" Manevra Alanı Doğu Akdeniz!

Doğu Akdeniz, emperyalistler ve yerli uşaklarının karşılıklı restleşmelerinde yeni bir manevra alanı olarak şekilleniyor. Bölgede ilk olarak İsrail, Mısır ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi tarafından 2000'li yıllardan itibaren yeni keşfedilen doğalgaz ve petrol yatakları emperyalistlerin iştahını kabartırken TC ve Yunanistan gibi devletler de pastadan daha fazla pay kapma peşinde restleşmeyi sürdürüyor.

Doğu Akdeniz enerji yataklarının yanı sıra jeopolitik konumu itibarıyla emperyalistler tarafından "elde tutulması" gereken stratejik bir bölge olarak önemini koruyor. Ortadoğu'yu Ege'ye, Akdeniz'e, Süveyş Kanalı'nı Karadeniz'e bağlayan Doğu Akdeniz'den, dünya ticaretinin yaklaşık yüzde 30'unun, Avrupa ticaretinin yüzde 40'ünün; deniz yolu petrol ticaretinin yüzde 20'sinin geçmesi bu alanın stratejik önemini göstermektedir. Amerikan Jeolojik Araştırma Merkezi'nin (USGS) 2010 yılında açıkladığı verilere göre Doğu Akdeniz'de 1,7 milyar varil petrol ve 3,45 trilyon metreküp doğalgaz rezervi bulunuyor. Böylesi stratejik öneme ve zengin enerji yataklarına sahip bir bölge emperyalistlerin "paylaşım rekabeti"ne sahne oluyor.

Yunanistan, Kıbrıs Rum Yönetimi, İsrail, Mısır ve Lübnan doğalgazın işletilmesinde, taşınmasında ve kıtasahaneliği paylaşımında anlaşmışlar. Tür-

kiye, Kuzey Kıbrıs ve Suriye bu paylaşımında "oyun dışı" bırakıldılar.

Bölgedeki hemen hemen her ülke bu restleşmede bir taraf olmakta ve kendine biçilen rolü oynamaktadır. TC de bu "paylaşım rekabeti"nde NAVTEX (Denizcilere Duyuru) ilanlarıyla, bölgede savaş gemileri eşliğinde başlattığı sondaj çalışmalarıyla hamlelerini yapmaktadır. Bir yandan Libya'da cihatçı çeteleriyle birlikte etki gücü yaratmaya çalışırken bir yandan da Libya'daki Ulusal Mutabakat Hükümeti ile anlaşmalar yaparak Akdeniz'de "oyun dışı" rolünden çıkmak istiyor.

TC Libya'da Ulusal Mutabakat Hükümeti ile yaptığı anlaşmaya dayanarak sondaj çalışmalarını donanmasını seferber ederek sürdürüyor. Yunanistan'ın "benim" dediği bölgede sondaj çalışmaları sürerken Almanya'nın bir uyarısıyla da geçtiğimiz haftalarda çalışmalara ara verilmişti. Bu durum, bölgede keskinleşen rekabetin emperyalistlerin kontrolü altında, çizdiği sınırlar içerisinde ilerlediğinin net bir göstergesidir.

ABD ve Rusya bölgedeki rekabete doğrudan müdahil olmasa da yerli işbirlikçileriyle sözünü söylemektedir. Bir tarafta Türkiye diğer tarafta Fransa, Yunanistan, Mısır, İsrail ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi üzerinden "vekalet savaşları" sürdürülmektedir.

Rus emperyalizminin, "sıcak deniz-

lere inme" hayalini gerçekleştirerek Suriye'nin liman kentlerine kurduğu hava ve deniz üsleriyle bölgedeki varlığını "koruması", NATO tarafından kuşatılma hamlesine daha fazla genişleyerek yanıt olma ve bölgeden çıkarılacak enerji yataklarında daha fazla söz sahibi olabilme amacı, bölgeye bakışını özetliyor.

ABD emperyalizmi de bu paylaşımından daha fazla pay sahibi olabilmek, enerji bağımlılığını azaltmak ve Rusya-Çin bloğunun hamlelerine yanıt olabilmek amacıyla bölge ülkeleriyle ilişkilerini geliştiriyor ve dolaylı da olsa bu noktada adımlar atıyor.

Enerji paylaşımı ve stratejik önem üzerine yaşanan rekabet birbirinden ayrı olarak ele alınamaz. Doğu Akdeniz'in enerji yataklarını ve dünya pazarına sevkiyatını kontrol eden, aynı zamanda bölgenin stratejik önemini de kullanan taraf olacaktır. Avrupa Birliği emperyalistlerinin bu konuda bütünlüklü bir politikasının olmadığını göz önünde tutarsak esas saflaşmanın ABD, Rusya ve Türkiye arasında nasıl ve hangi biçimde olacağı da bölgenin "kazanancısını" belirleyecektir.

Yunanistan ve Türkiye'nin donanmalarının neredeyse tamamının bölgede bulunuyor olması, bize bölgenin önemini anlatmaktadır. Bu kadar keskin çelişkilerin yaşandığı bir süreçte, sıcak temasların olması ihtimali güçlüdür. Bölge, ülkelerin iç politikalarını da etkileyecek yeni çelişkilere gebe-

dir.

KRİZLER SARMALINA DOĞU AKDENİZ DE ÇARE OLAMAYACAK!

Faşist TC devleti içeride yaşadığı krizler sarmalını dış politikada komşu devletlerle sorunlar yaratarak, "şovenizmi" harmanlayarak ve "Osmanlı" hamasetiyle perdelemeye çalışıyor. İç politikada yaşadığı tıkanıklığı "daha fazla saldırı" ve "imha" üzerine inşa eden TC devleti, dış politikada da çıkarları peşinde, "kırıntılı değil daha fazlasını istiyorum" haykırılarıyla hareket etmektedir.

Bir yandan bu enerji paylaşımında daha fazla rol almak isteyen TC bir yandan da tarihsel "Rum, Yunan" düşmanlığıyla kitleleri peşinde sürüklemeye çalışmaktadır. Yoksulluğun derinleştiği, işsizliğin, iflasların milyonları aştığı unutturulmaya çalışılırken kitlelerin bilinci şovenizm zehriyle, Kafkaslar'da "Ermeni", Ege'de, Akdeniz'de "Yunan, Rum" düşmanlığıyla bulandırılmaya çalışılmaktadır.

TC, Doğu Akdeniz'de yaşadığı "yalnızlığı" MEB (Münhasır Ekonomik Bölge) ve askeri anlaşmalarla aşmaya çalışıyor. Bölgede emperyalistlerin de sessizliğinden faydalanarak "cüretkar" hamleler yapıyor. Bu hamlelere emperyalist efendilerinin ne kadar izin vereceğini, ne zaman "dur" diyeceğini ve bu keskinleşen çelişkilerin nereye evrileceğini ise kısa zaman içerisinde göreceğiz.

Politika ve Devrimci Politikanın Komünist Damarları

Devrimci teori olmadan, devrimci pratik olmaz!
(V.I. Lenin)

Öncelikle belirtmek gerekir ki politika, bir sınıf saiki ile kurulur. Dolayısıyla, ait olduğu sınıfın egemenlik mücadelesinin etkili araçlarından birisidir. Aynı zamanda kendisine başka toplumsal dayanaklar arayan sınıfların, belli toplumsal kesimlere hitap etmesine, o sınıfları etkilemesine katkı sunar. Her alanda kendi yerini bilen ve kendinden asla ödün vermeyen burjuvazinin politikası, tamamen kendi egemenlik çıkarları odaklıdır. Bu çıkarları ancak (şehir küçük-burjuvazisi, köylülük, aydınlar gibi) ara katmanları da kendi safında tahkim ederek sürdürebilir. Zira bunu başarmadan bir orduya, ideologlara vs. sahip olamaz. Bu, proletaryanın politikası veya özede komünist partilerin politikası için de geçerli bir yasadır. Proletaryanın politikası da kendi sınıf çıkarları için çalışırken kurtuluşu yine kendisine bağlı olan ara katmanları, kendi etki ve etkinliğine çekmeyi amaçlar. O da bunu başarmadan, geniş bir orduya sahip olamaz.

Proletarya, burjuvazinin dayandığı istinat duvarını yıkıp, binanın altındaki toprağı kaydırmak zorundadır. Stalin yoldaşın "Ekim Devrimi ve Orta Katmanlar Sorunu"na Leninist tarzda yaklaşımına baktığımızda, bunun ne denli hayati bir öneme sahip olduğunu görürüz: "Bu katmanlar en azından tarafsızlaştırılmadığı, kapitalistler safından kopmadığı, ana kütlesi itibari ile hala sermayenin ordusunu oluşturduğu durumlarda, proletarya iktidarı eline geçirmeyi düşleyemez bile." (Stalin, Seçme Eserler 5. Cilt, s. 279) Dünyayı temellerinden sarsan iki büyük proleter devrimi, böylesi bir ön koşulun hayat bulduğu aşamada gerçekleşebilmiş; düşman ancak bu şekilde zayıflatılabilmiş, safları tahrip edilip parçalandığında sınırlanıp etki-

siz kılınabilmiştir.

Şimdi bu tarihe yüz yıl ileriden bakıyoruz. Bu yüz yılda, köprüünün altından çok sular aktığı iddia edildi ve bir gerçek var ki devrimlerin zaferi yenilgilere dönüştü. Burjuva iktidarlar "son sözü" söyleyenin kendileri olduğu edasıyla "nihai zaferi" ilan etti ve kitleleri de emperyalist kapitalizmin hegemonyasını kutsamaya çağırdı. 1990'ların bu yaygarasının ardından da bir otuz yıl geçti. Ne var ki çok kısa zamanda; Kuzey Afrika, Latin Amerika, Ortadoğu, Doğu Akdeniz suları, kıyıları, kentleri ve hemen her sathı; emperyalist savaş, yağma ve talan sahasına dönüştü. "Barış, uzlaş, refah toplumu" masallarının ortasından, halkların kanına ekmek doğramaya koşan bir yarış ve rekabet çıktı. Beraberinde; "emperyalizmin çürüten kapitalizm" olduğu, onun "kağıttan bir kaplan" olduğu gerçeğinde; neredeyse bir asır öncesinde Lenin ve Mao tarafından ortaya koyulan bu gerçekte, özsel ya da biçimsel bir değişim, dönüşüm olmadığı görüldü.

Sistemin yapısına mahsus mali krizlerle ve buna eklenen siyasal krizlerle de uç veren; bu çürümüş, yeni bir krizden başka gelecek vaat etmeyen "barış, refah ve huzur toplumu"(!), hâlâ kuyruğu dik tutmaya çalışsa da çelişkili yapısını, çözümsüzlüğünü görmezden gelemiyor. Özellikle son birkaç yıldır burjuva çevreler ve ideologları; "sistemin kendisi-

ne yeni bir soluk katması, yeni nefes boruları açması gerektiğine" ve "bunun bir mecburiyet olduğuna" işaret etmeden kendilerini alamıyorlar. Bu çevrelerin kaygıları belli: Sermaye iktidarının çıkmazından ve tümünden çöküşe gideceğinden dertlendiklerini biliyoruz. Ezilenlerin ve işçi sınıfının iktidara akmasından korkmalarını anlıyoruz. Bu kaygı ve korkudandır ki; "bir şeyler doğru gitmiyor, eşitsizlik büyüyor!" diye başlayan her konuşma, her tartışma; "ama yine de çözüm burada, sistem-içinde aranmalıdır!" sonucuna vardırıılarak noktalaniyor. Böylece sistemin bekasının düğümleri sıkılanıyor. Kurgu, bu ve benzeri argümanların dolaşımından ibaret.

BURJUVA POLİTİK DÜĞÜM, DEVRİMCI ŞİDDET POLİTİKASIYLA ÇÖZÜLECEKTİR!

Burjuvazinin kurguladığı politik dönü, aynı zamanda burjuva ideolojisinin üretimi için yolu düzlüyor. Nasıl ki ideolojik mücadele siyasi mücadeleyi güçlü ve üstün hale getirebiliyorsa, siyasi mücadele de ideolojik mücadeleye olanaklar açıyor, ideolojik hegemonyanın yolunu düzlüyor. Oluşan hegemonya altında ideoloji ve politika, genişçe bir alanda kendini her an yeniden üretiyor. Zengin ve çok yaygın araçlarla kitlelerin ve bireyin her zerresine nüfus ettiriliyor. Bu etki-etkinlik ne denli yayılırsa, proleter ideoloji ve politika da o denli dar alana sürülüyor. Burjuva iktidarlar, çok

yönlü ekonomik/siyasal krizler içinde boğuşuyor olsalar da proletaryanın, ezilenlerin mücadelesini dar alana sıkıştırmanın rahatlığında, arkalarına yaslanarak yeniden oyun kurabiliyorlar. Ayrıca burjuva muhalefetler aracılığıyla politika üretmenin sınırları çiziliyor. Elbette sistem içinden taşmayacak bir yere. İşçilere, emekçi halka, ezilen tüm kesimlere bu alan öneriliyor ve daha doğrusu dayatılıyor. Oradan taşan "art niyetli"dir, "marjinal"dir, "terörist"tir vs. Dolaşısıyla oyun dışına çıkan "marjinallerin" şiddet yoluyla "ıslah edilmesi", gerekirse hiç çekinmeden imha edilmesinde bir sorun görmez, bu liberal gömleli burjuva muhalifliği!

Partizan Dergisi'nin 93'üncü sayısında ifade edildiği gibi çok açıktır ki; "Devlet ile tanımlanan şiddet tekelinin hakim sınıflar lehine sağladığı düzende, ezilen sınıfların politik varlığının bir karşılığı yoktur. Demokrasi oyununa kurallar dahilinde katılım, muhalefetteki egemenleri katlanabilir düzeyde içererek, egemenlik alanını genişletir. Politikaya katılım biçimi, ezilen sınıfların politik mücadelesini geçersiz kılmamanın yolunu açar ve egemenlerin belirlediği sınırları, sürekli yeniden üretir. Ezilen kitleleri devletin ideolojik aygıtlarına dahil ederek, devletin dayandığı toplumsal zemini genişletir" ve haklı olarak; "Ezilen sınıflar, oyunun dışına çıkmadan, politikada kendi adlarıyla var olamazlar. Oyunun dışına çıkmanın yolu,

egemenlerin kurallarının koruyucu şiddeti karşısına ezilenlerin şiddetini devreye koymaktan geçer." (Partizan, 93. Sayı, s. 54) Bu genel değerlendirmeleri bir sonuca vardır. Ekonomik-siyasi-ideolojik veya kültürel-askeri hegemonya ile emperyalist kuşatma altındaki dünyada, tek tek bütün ülkelerin ezilen sınıfları, politik ya da örgütsel varlıklarını ancak burjuva çerçevenin dışında oluşturabilirler. Özel olarak, politika üretbilmenin koşulu da devrimci şiddetin gelişimine bağlıdır.

Burjuva egemenlik alanı karşısında tamamen bağımsız bir yol izlemeyi tarifleyen bu hat, proletaryanın ve onun öncüsünün bayrağı altında toplanmayı şart koşar. Konuyu yaymak pahasına da olsa, bu noktada böyle bir değiniye ihtiyaç var. Zira burjuva toplumunda, sermaye sınıfı karşısında bağımsız bir sınıf olarak sahneye çıkabilecek tek sınıf proletaryadır. Diğer emekçi katmanların şekillenmesi, burjuvaziden veya proletaryadan bağımsız olamaz. Bu ara katmanlar, kendi başlarına bir sınıf oluşturamazlar. Dolayısıyla bağımsız bir ideoloji, bir politika, toplumsal-siyasal örgütlenme vs. de oluşturamazlar. Onların düşünsel ya da pratik her eylemi bir sınıfa hizmet eder, bir sınıfa meyler! Yerine, zamanına, devrimci, mücadelenin seyrine göre tayin etmelerinin temelinde de böyle bir "sınıfsızlık" hali yatar.

Ülkemizde küçük-burjuvazi ve köylülük kütlesi ağırlıkta olduğu için, devrimin kaderi proletaryanın ve proleter öncünün omuzlarına daha da ağır yükler getirmektedir. Bu yüklerin belki de en çetini ideolojik-politik yetkinliğini koruma ve illa da üretkenliği, çetin kuşatmalar altında sürdürme mücadelesidir. Devrimci saflardaki revizyonist, modern revizyonist, reformist görüşlerin çok renkliliği bu olguyu gözler önüne sermekte; MLM'lerin dışarıda olduğu gibi içerde de komünist çizgiyi hakim kılmaya mücadelesini bir an olsun elden bırakma gibi bir lükslerinin olmadığına işaret etmektedir. Bu mücadeleler, pasifist ya da sol maceracı çizgilerden kendimizi ayıran Halk Savaşı stratejisinin gereklerine sarılarak pratikte verilebilir. Halk Savaşının kır-şehir di-

yalektiğine uygun adımlarla yürütülen silahlı mücadele esasını örgütsel bütünlük içerisinde geliştirip, büyüterek verilebilir. Komünistlerin bugünkü koşullarda, politik darlık veya tıkanmışlıktan çıkışa dair tutmaları gereken esas halkalardan, bu halkaların en önemlilerinden birisi budur.

TÜRKİYE'DE POLİTİK DÖNGÜ VE ÇIKIŞ ADIMLARI

Ölçeği küçülterek

Şimdi bu tarihe yüz yıl ileriden bakıyoruz. Bu yüz yılda, köprünün altından çok sular aktığı iddia edildi ve bir gerçek var ki, devrimlerin zaferi yenilgilere dönüştü. Burjuva iktidarlar "son sözü" söyleyenin kendileri olduğu edasıyla "nihai zaferi" ilan etti ve kitleleri de emperyalist kapitalizmin hegemonyasını kutsamaya çağırdı. Ne var ki çok kısa zamanda; Kuzey Afrika, Latin Amerika, Ortadoğu, Doğu Akdeniz suları, kıyıları, kentleri ve hemen her sathı; emperyalist savaş, yağma ve talan sahasına dönüştürdü.

ülke-deki politik mücadele ya da gündemin seyrine baktığımızda, önceki genellemelerin bir doğrulamasını görürüz. Yarı-feodal, yarı-sömürge yapı ve bunun üzerinde yürüyen faşist diktatörlük olgusu, ayırt edici farklılıkları da karşımıza çıkarmaktadır. İşçi-emekçilerin, Kürt ulusu ve diğer ezilen milliyetlerin, Alevilerin, kadınların, halk gençliğinin, LGBTİ+'ların en ufak ekonomik-demokratik-siyasal talep ve mücadeleleri; TC tarihi boyunca, emperyalizmin işbirlikçisi kompradorlar ve toprak ağaları sınıfının doğrudan gericisi şiddete dayalı saldırıları ve imha, inkar, asimilasyon politikaları ile karşılık bulmuştur. Günümüzde de faşist Kemalist diktatörlüğün kodlarındaki tek millet, tek din, tek dil politikalarıyla yoğun bir saldırganlık konseptinde uygulanmasından başka bir şey yoktur. Hatırlanacağı üzere Kürt Ulusal Hareketi ile girilen "Barış ve Müzakere Süreci"nin bitimine kadar, Türk hâkim sınıfları sınıf mücadelesinin ve ulusal mücadelenin eritilmesi, tasfiyesi politikasını "barış" politi-

kalariyle hayata geçirmiştir. İhtiyaç hasıl olduğunda ise bu tutumu hızla terk ederek gerçek kimliğini açığa vurmuştur. Geline aşamada devrimci-demokrat-ilerici siyasal öznelerin en dar alanda dahi politik, örgütsel ve her tür varlığına tahammül edilmemekte, bu öznelerin tüm etkinliği faşist saldırıların boy hedefi olmaktadır. Meslek odaları bile bundan payını almıştır.

Saldırıları iktidardaki kliklerin politik merkezlerinden sahaya sürülüyor olsa da muhalefetteki diğer hakim kliklerin dünden rızalığını içerir. Başta CHP faşist kliği halka, Kürt ulusuna karşı her türlü saldırının imzacısı ve hatta alkış tutanı konumundadır. Üzerindeki tarihsel "sol-demokrat" maskeyi kullanarak, soldan devşirip sağa nakletmekte ustaca iş görmektedir. Bir yandan sisteme karşı kitlede biriken öfkeyi tekrar sistem içine çekip orada tutarken, bir yandan da muhalefet etmenin sınırlarını kalınca çizmeye yardımcı olmaktadır. AKP-MHP'nin işaret ettiği, gericisi zoru devreye sokarak ittiği sınır neresi ise CHP o sınır çizgisinin üzerinden bir daha geçerek üzerini iyice parlatmaktadır. Oranın dışındakiler; iş bırakan, sokağa çıkanlar, devrimci tarzda her tür direnme silahını kullananlar; eğer bir dilenci gibi değil de bir asi gibi ses çıkarıyorlarsa, ya "marjinal" ya da "teröristtir."

Bu tablo, tıpkı hakim sınıfların yaptıkları gibi -oyunu kuralına göre oynamak zorunda olduğumuzu- bir kez daha hatırlatmaktadır. Bu kural, proletaryayı veya proleter öncüyü nasıl ideolojik bağımsızlığını korumakla yükümlü kılıyorsa, politik ve örgütsel varlığını da burjuva sahanın ve onun saldırılarının tümünden dışına, uzağına, erişmekte zorlanacağı yere inşa etmekle yükümlü kılar. Sadece korunmak ya da bir şekilde "varlığını sürdürmek" için gerekli değildir bu, aynı zamanda saldırmak ve iktidarı

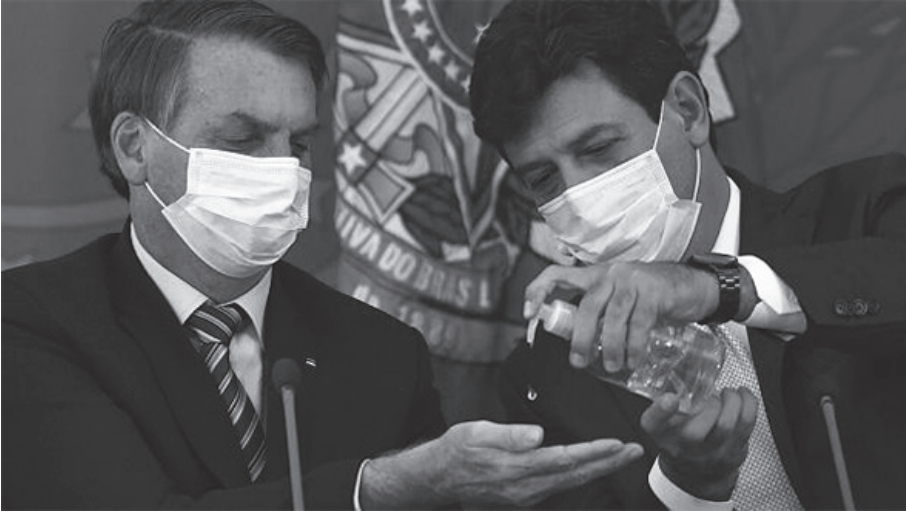
ele geçirmek için gerekli ve zaruridir. Ülkede sınıf mücadelesinin, Yeni Demokratik Devrim mücadelemizin başından sonuna kadar, her aşamasında geçerli olan bir hükümdür.

İçinden geçilen ve giderek koyulaşan tasfiye süreci, bu anlayışın günden güne aşınmasına yol açmıştır. Ülkedeki reformist-revizyonist ve her tür küçük-burjuva devrimci hareketin, sınıf karakterine uygun çarpıklıklarının ve teorideki yetmezliklerinin boyu iyiden iyiye uzarken, politik-örgütsel alanda da tasfiyeciliğin derinleşmesine kendilerine hayran bir biçimde katıldıkları belirtilmelidir. Sınıf politikasını merkeze almak, diğerlerini buna bağlı ele almak yerine ulusal, inançsal, cinsiyet ve başkaca kimlik eksenli politikaların merkeze ikame edilmesi bir örnektir. Proletarya diktatörlüğünün (ülke özgülünde demokratik halk diktatörlüğünün) propagandası yerine sistemi "iyileştirme", egemenleri "yola getirme", faşist diktatörlüğü "demokratikleşmeye" çağırma hedefli, her tarzda liberal burjuva ve aydınların da içinde olduğu politik kolar oluşturma buna bir örnektir. Hâl böyle olunca, örgütsel alanda da salt legalizmin, parlamentarizmin, yasal-civil toplumculuğun ya da tersinden anarşizmin ve başı bozukluğun kulvarında kulaç atma yönelimi hız kesmemektedir.

Egemenlerin dar alana sıkıştırdığı devrimci politika ve örgüt sorunu ancak bu anlayıştaki politik güçlerin ellerinde çözülemez! Öyleyse, "Siyasal özgürlüğün ve sınıf savaşımının büyük sorunlarını, son tahlilde, ancak kuvvet çözümleri ve bu kuvveti hazırlamak ve örgütlenmek ve bu kuvveti yalnızca savunmada değil, saldırıda etkin olarak kullanmak işi de bize düşmektedir." (Lenin, İki Taktik, s. 24) sözüne kulak kabartalım! Lenin'in bahsettiği komünist öncü niteliğinde bir kuvvet ve onun tüm örgütlü gücünün mücadele içerisinde geliştirilmesi, ilerletilmesi sorununun bizlerin omuzlarında olduğunu üzerine basa basa söyleyelim. Nitekim Proletarya Partisi, bu ve sınıf mücadelesinin başka esaslı sorunlarını güncel tutmanın çabası içindedir. 1. Kongre ve onun yönelimleri, tartışılmalı sorunları ve bunların aşılması mücadelesini kilit bir yere koymaktadır. Bunlara ilişkin somut politik-pratik ve örgütsel adımlar atılmış, atılma yönelimi içine girilmiştir.

Pandemiye Devrimci Bir Bakış:

Brezilya'nın Yeni Demokrasi Gazetesi ile Röportaj - II

Kovid-19 pandemisi yayılmaya devam ederken salgının sonuçlarını en fazla ezilen sınıflar hissediyor. Brezilya'da faşist Bolsonaro hükümeti, salgını fırsat görüp baskısını arttırırken kitleler de her zamankinden daha fazla eylem halinde. Redspark internet sitesi Brezilya'daki durumla ilgili daha fazla bilgiye sahip olabilmek için Brezilya Yeni Demokrasi Gazetesi ile bir röportaj yaptı. Röportajın çevirisinin ikinci bölümünü yayınlıyoruz.

REDSPARK- *Bütün dünyada salgın insanların sadece sağlık açısından değil fakat ekonomik anlamda da ciddi olarak etkiliyor. Bu durumun Brezilya'daki ezilen halk kitlelerindeki karşılığı nedir?*

Emperyalizmin son derece vahim güncel krizi, Brezilya'daki bürokratik kapitalizmin krizini derinleştirdi. Bu krizi ayrışma halinde olan bir genel kriz takip ediyor. Milyonlarca insan topyekün bir sefaletin içine sürüklenmiş durumda. Resmi rakamlara göre Şubat, Mart ve Nisan aylarında, yüzde 12 olan işsizlik oranı yüzde 12,6'ya çıkmış durumda. Bu da 12 milyon 800 kişinin işsiz olduğu anlamına geliyor. Yılın ilk üç ayındaki Gayri Safi Milli Hasıla, geçen seneye göre yüzde 1,5 oranında düşüş yaşadı. Ekonomistlerse asıl şokun yılın ikinci üç aylık periyodunda yaşanacağı konusunda hemfikir.

Eski Brezilya devleti çok cömert bir şekilde milyarları bulan ve onlarca bankayı ilgilendiren "telafilerden" bahsediyor. Fakat küçük ve orta işletmeler için verilen sözler söz olarak kalmış durumda. El emeğini ücretlendiren bu işletmeler iflasın eşliğinde. İşsiz kitleler, asgari ücretle çalışanlar ve kayıt dışı işçiler içinse yapılan "hayır

iş", üç ay boyunca aylık 120 dolardı. Bu miktarı da 60 dolara düşürdüler.

Köylerden ve kentlerden yoksullar harekete geçiyor ve eylemler örgütleniyorlar. Ayrıca, ülkenin her yanında son 50 yıl boyunca süre gelen eylemlerden bu yana, salgından yalnızca iki ay sonra – özellikle esnek çalışma koşulları, ekipman eksikliği ve mesleki korunma sorunlarına karşı sağlık çalışanlarının yaptığı eylemler – hükümete karşı, darbeciliğe ve faşizme karşı, ABD'deki ırkçılığa karşı çok kitlesel eylemler örgütlendi. 3 hafta sonu boyunca eyalet başkentlerinde ve birçok şehirde katılımı yüksek eylemler oldu.

31 Mayıs günü, Sao Paulo, Rio de Janeiro ve Belo Horizonte (ülkenin güney doğusunun en büyük şehirleri) sokakları, "antifaşist" futbol taraftar örgütleri ve 2013/14 isyanlarına öncülük eden militan gençler tarafından ele geçirildi. Bu gençler parlamenter oportünist sahte solu eylemlerden kovdu. Antifaşistler Bolsonaro yardakçısı faşistlerle çatışmalara girdi. Bu faşistler, Hitler kıyafetleriyle eylemler örgütleniyorlardı. Eylemlerinde yeşil ve sarı (Brezilya bayrağının renkleri) elbiseler giyen, Brezilya, ABD ve zaman zaman da İsrail bayrağı, faşist Ukrayna bayrağı ve başka neo-nazi semboller taşıyan bu faşistler Bolsonaro destekçileri olarak sokaklara çıkıyor. Bu eylemler "Bolsonaro ile askeri müdahale iktidara" sloganı ve Ulusal Parlamento'nun ve Yüksek Mahkeme'nin kapatılması talebiyle örgütleniyor. Antifaşistlerle Bolsonaro faşistleri arasında yaşanan son çatışmalara polis, düzeni koruma ve şiddeti engelleme bahanesiyle müdahale edip sadece antifaşistlere saldırdı. Antifaşistler bu saldırılara sopalar-

la, taşlarla ve şişelerle karşılık verdi. Eylemlerde artış olduğunu söylemek mümkün. 7 ve 14 Haziran'da eylemler örgütlendi ve 31 Mayıs günü, Rio de Janeiro Valilik binası önünde, 14 yaşındaki bir siyahi çocuğun öldürülmesine karşı eylem yapıldı. Bina, polis komandoları tarafından sarıldı. Polis, bu çocuğu uyuşturucu satıcılarıyla ilişkisi olduğu bahanesiyle, 70 silah atışıyla öldürdü. Eylemciler, bu katil polis aygıtı tarafından şiddetle bastırılmaya çalışıldı fakat büyük bir direniş ortaya koydu.

Yine Mayıs ayında, Rondônia Eyaleti'nde (ülkenin kuzey batısı), köylüler Bolsonaro'nun kolluk güçleriyle çatıştı. Hükümet "Yeşil Brezilya" adıyla ve Amazon Ormanları'ndaki yangılara karşı mücadele bahanesiyle bir gerici askeri operasyon başlattı. Başkan yardımcısı Mourao'nun kumandası altında, bu operasyon halka karşı, özelde de yoksul köylülere, küçük ve orta mülk sahiplerine, yerlilere ve Kullimbolara karşı bir gerici savaş niteliği taşıyordu.

Yüksek askeri kumandanlık tarafından yönetilen böylesi bir operasyonu, karşı devrimci darbe planının bir parçası olarak algılamak mümkün. Kamu Güvenliğinin Tahsisi Kararnameleri yoluyla, egemenler özel askeri timler kurup, Amazon'un Mato Grosso, Rondonia, Acre, Amazonas, Roraima, Amapa, Para, Tocantins ve Maranhao eyaletlerine operasyonlar yaptı.

Bütün bunlara rağmen salgın, köylülerini mücadelelerine ve direnişlerine devam etmelerini engelleyemedi. 19 Mayıs günü, Rondonia Eyaleti'ne bağlı Jacinopolis'te halk kolluk güçlerini püskürttü. Tacizden, aşağılamadan ve baskıdan bıkan halk, bir ailenin polis tarafından gözaltına alınmasını engelledi. Köylüler ağaçları kullanarak ve köprüleri yıkarak farklı noktalardan yolları bloke ettiler. Bu durum polisleri ağaçlık alanlardan geçmeye zorladı ve polisler alışılmadık dışında, geceyi orada geçirmek zorunda kaldılar. Amazon bölgesinde buna benzer başka olaylar da oldu. Şunu söyleyebiliriz ki kitleler emperyalistlerin ve özelde de yankilerin çıkarlarına hizmet eden egemen sınıflarla aralarındaki çelişkileri daha iyi anlamış durumdadır. Ve daha da fazlası, kitleler medya tekellerinin dediği gibi virüsün ortak bir düşman olmadığının farkına

varıyorlar. Virüs esasta yaşlıları, hastaları ve yoksulları, sağlık hizmetlerine ulaşmaktaki eksiklikten kaynaklı vuruyor. Brezilya'da zenginlerin yaşamı yoksullarinkinden daha değerli. Bu yüzden kitlelere mücadelenin virüse karşı değil fakat esasta örgütlenerek devlete ve sömürü sistemine karşı olması gerektiğini göstermek için çalışıyoruz.

Devrimci hareket bunca acıya ve adaletsizliğe karşı pasif ya da öncekinden farksız değil. Yükümlülükler gerçek demokratları ve devrimcileri hareket etmeye çağırıyor. Birçok zorluğa rağmen, kitlelerin içinden çıkan militanların sayısı hızlı bir şekilde artıyor. Mücadele önümüzdeki aylarda ve yıllarda çok daha fazla gelişecek: Kahramanca ve uzun süreli bir mücadele bizleri bekliyor.

REDSPARK- *Halkın ve devrimcilerin cevabı ne oldu?*

Evrensel durum göz önüne alındığında, ülkesel ölçekte ya da diğer bütün benzer ülkeler gibi emperyalizme bağımlılıktan dolayı, kitleler virüsün ve sermayenin aşırı sömürsünün çaresiz kurbanları durumundalar. Eşi benzeri görülmemiş bir sıklıkla uygulanan işten çıkarmalar, maaşların düşürülmesi, çalışma kontratlarının "geçici" dondurulması ve her türden hakkın askıya alınması... Tekelci şirketlere gelince, onlar kamu hazinesi yardımı sayesinde hasarlarını tamir ediyor. Bu durum Brezilya gibi birçok ülke için geçerli.

Neredeyse bütün dünyada olduğu gibi Brezilya'da da gerici yönetim koronavirüs krizini, "savaş ekonomisini" koşullayan bir "kamusal afet durumu" durumu olarak niteliyor. Böylece sosyal izolasyonu uygulamak için durumun vahametini bir fırsat bilip, şehirlerde, şehirlerarası ve eyaletler arası kısıtlamalara gidiyorlar; sınırların kapatılması, internet üzerinden bile iletişimin kısıtlı hale getirilmesi, kamusal kullanımın kısıtlanması... Öyle görünüyor ki Bolsonaro, Trump gibi başlangıçta sağlık otoritelerinin önerdiği sosyal izolasyon önerilerine karşı çıkıyorlardı. Sosyal izolasyon, hükümetin sürdürülebilmesi noktasında ciddi bir problem olarak duruyordu. Çünkü iktidar için egemenlikler arası süren mücadelede, böylesi bir geri adım, ülkeyi yönetememe

olarak görülecekti. Bolsonaro çatışmanın ve politik/hukuki istikrarsızlığın kaynağı durumunda ve şirketleri korkutarak yabancı yatırımcıları da ülkeden kaçırma noktasına geldi. Bu koşullarda Bolsonaro kendi yandaşlarını ve sempatanlarını her pazar eylemlere çıkmaya teşvik etti ve valilerle belediye başkanlarının uyguladığı izolasyon önlemlerini delmeye başladı.

Her şeye rağmen, çeşitli türlerden polisler çoğu sokakta hergün devriye geziyor ve illegal ağaç kesimi ile orman yangınları bahanesiyle ülkenin yüzde 60'ını oluşturan Amazonlar'a, ordu çıkarma yapmış durumda. Aslında hedeflenen ise "Kamu Düzeninin Tahsisi" kapsamında toprakların ele geçirilmesini önlemek, köylü kitlelerinin mücadeleyle aldığı toprakları geri almak ve devrimci köylü hareketi saldırap hareketi kuşatmak. Belirtmek gerekir ki devlet, halkın kırlarda ve şehirlerde ayaklanmasından kaçınmak için, sağlık koşullarını bahane ederek gösteri ve yürüyüşleri yasaklamış durumda. Asker ve polis, sanki "olağanüstü hal durumu" varmış gibi, sokağa çıkma yasağı ilan etme yetkisine sahip. Medya tekelleri tarafından yürütülen sosyal izolasyon kampanyaları, zaten zayıf halde olan ulusal ekonomiyi çökertti. Bu durum mantıksız görünüyor fakat mesele egemen sınıfların önemli kesimlerinin en büyük korkusu, ölümlerin artması durumunda kalabalık şehirlerde isyanların patlaması ve köylü kitlelerinin eylemlerinin çığ gibi büyümesi.

Sosyal izolasyonun, küçük evlerde çok fazla kişinin barındığı yoksul mahallelerde ve favelalarda uygulanması mümkün değil. Sefalet kitleleri ele geçirmiş durumda; insanlar çok sevdiği ailelerinin mezarlarının yanında ağlayamıyorlar bile. İşsizlikle ve kayıtdışı işçiliğin azalması ile aynı zamanda gündelik geçim için mal taşımacılığı yapan işçilerin işlerine devam edememeleri ile, bu kitleler açlıkla ve sefaletle boğuşuyorlar. Sözkonusu kesimlerin çoğunluğu çocukları için ekme arıyor, enfekte olup olmamalarından bağımsız bir şekilde hareket halindeler – hiçbir şey yapmazlarsa açlıktan ölecekler, bunu kendi siyasi faaliyetimiz boyunca gözlemledik.

Bütün bunlar objektif devrimci du-

rumun gelişimini ciddi şekilde hızlandırıyor. Öte yandan, görüyoruz ki devrimci hareket bu duruma karşı teslim olmuş durumda değil. Tam tersine, onların faaliyetlerinin tanığıyız. Bütün bölgelerde, birçok şehirde sokağa çıkma yasağı varken, sokaklarda Komünist Parti'nin 98. yılını kutlayan kırmızı bayraklar dalgalanıyordu. Komünist Parti illegal faaliyeti esas alıyor ve halk kitlelerini pandemiden ko-

runmak için gerekli materyallerin ve ilaçların tedarigi, tedavi koşullarının iyileştirilmesi, solunum cihazlarının temini, yoğun bakım ünitelerinin artırılması, bütün işçiler için acil ekonomik desteğin oluşturulması, elektrik ve su faturlarının iptali gibi talepler için eyleme çağırıyor. Parti ayrıca kitleleri beslenme ve temel ihtiyaç maddeleri noktasında, "yalnızca halk halkı korur" ilkesinden hareketle öz-tedarik örgütlenmesi ve faşizme karşı direniş çağrısında bulunuyor.

Bizim cephemizden demokratik halk gazetecileri olarak, salgına karşı gruplar halinde örgütlenme noktasında kitleleri harekete geçirmek için yayınladığımız gazetemizin bütün ülkede yaygın dağıtımını sağlamak için destek komiteleri örgütlüyoruz. Aynı zamanda, proletaryaya mensup emgiler kitlelerin ve toprak için silahlı mücadeleye girişen köylülerin bulunduğu yerlerde halk savunması komiteleri kuruluyor ve bu komitelerin sayısı gitgide artıyor. Şunu fark ettik ki yükselen işsizlik, şehirlere yaşayan yoksul kitlelere, en azından ailelerinin açlığını giderme amacıyla kırsala dönmek ve orada bir avuç toprak için mücadele etmekten başka bir alternatif sunmuyor. Kırsaldaki mücadele an be an yoğunlaşmakta. Bizim de gazete komitelerine ve kırsaldaki halk sınıflarına anlatımımız bu yönde. Görüyoruz ki sağlık komiteleri, yoksullu-

ğun çok yoğun olduğu bu bölgelerde kurulan halk meclislerinin bir ürünü olan Birleşik Cephe'nin örgütleri. İyi niyetli başka insanlardan ve dini dayanışma etkinliklerinden oluşan ve oportünistlerin de bileşeni olduğu başka örgütlenmelerden de söz etmek mümkün. Fakat, kitleler için, onları ilgilendiren şey gündelik hayattaki çıkarları. Ve kitleler artık, seçim propagandası yapan insanlardan

mücadele bugün, kırsaldaki isyanlar ve hiyerarşik kopuşlarla orduda yaşanan kırılmalar neticesinde yeniden düzenlenmiş ve bir kanada yaklaşmış durumda. Bu askeri kamp, anayasa düzeninde yarılma açarak darbeyi ve askeri faşist rejimin kurulmasını hedeflemekte. Şu anda medya tekelleri Bolsonaro'ya, onu kurumsal düzene karşı olmakla suçlayarak açıktan cephe almış durumda.

Basında gösterilen, yürütme ile sözde diğer kurumlar (yasama ve yargı) arasındaki mücadele, aslında Yankilerin dikte ettiği üç gerici görevin uygulanması için büyük burjuvazinin içindeki yarılmaları gizleyen bir söylem. Başka bir deyişle, yürütmede toplanan merkezi iktidarı en üst seviyeye çekmek için eski devleti yeniden inşa etmek, bürokratik kapitalizmi güçlendirmek için ekonomiyi krizden çıkarmak ve yükselmekte olan devrimci hareketi sönmülendiren ve halk isyanını bastırarak devrim tehlikesinden korunmak. Klik çatışmaları durmak bilmiyor, Bolsonaro'ya askeri hükümet olarak muhalefet eden gerici silahlı kuvvetlerin yüksek komutanlığı, anayasa reformları yoluyla ve kurumsallığı zedeledikten, mutlak iktidarı da yürütmede merkezileştirerek askeri darbeyi en az zarar verecek ve en hafif şekliyle hayata geçirmenin planlarını yaparak esas hükümet politikalarını ele geçirmiş durumda. Bolsonaro ise açık ve ilan edilmiş bir askeri rejim için hareket halinde. Generaller bu durumu tehlikeli buluyor çünkü çok büyük bir anti-ordu cephesinin kurulması mümkün hale geliyor. 40 gündür, birçok bakanın görevinden ihraç edilmesi ve generaller arası ayrılıkların yaşanması ile durum daha da keskin bir hale geliyor. Öte yandan Bolsonaro, silahlı kuvvetlerin rolünü ve Başkan'ın "Başkomutan" olduğunu ifade eden, Anayasa'nın 142. maddesini öne sürerek saldırı aşamasına geçmiş durumda. Öncesinde de belirttiğimiz gibi, ülkedeki sınıf mücadelesi son derece keskin durumda. 2013/14 isyanlarından beri, ülkemizdeki sınıf mücadelesi başka bir evreye geçmiş durumda: Daha kanlı savaşlar ve kitleleri savaş kışkırtıcılığı ile ezmeye çalışan gerici-lik... Faşistler silahlanıyor, tehdit ve provoke ediyor. Ülkenin her yerinden isyanlar fırlıyor.

(Bitti)

* Fotoğrafta Portekizce "İpin Hangi Tarafındasın" yazmaktadır.

"Şiir Yürekli"nin Öyküsü - I

*"Şimdi içimden şiirler geçiyor
ve senin,
Nasırlı kocaman ellerin,
Bir damga gibi vuruluyor toprağa.
Alnında biriken son damla terim,
Usulca düşüyor toprağa.
Toprak susamış sana.
Toprak susamış dağa.
Toprak susamış hayata.
Şimdi içinden dağlar geçiyor
Sıra sıra dağlar
Uzak dağlar
Geyikler
Kırlangıçlar
Keklikler geçiyor
Kıvalı keklikler
Peşi sıra
Körpe kuzular geçiyor
Çadırlar kuruluyor yaylalarda.
Sür kaynatılıyor yaylalarda.
Çoban ısıkları yankılanıyor
yamaçlarda.
Patikalarda göçerlerin çocukları
Çatlamış ellerini
Güneşten yanmış yüzlerine
tutarak
Kara lastikleriyle yollara düşmüş
dağları gözlüyor
Bir ana,
Kederli bir ana
Oturmuş beriye süt sağıyor
Bir gözü yollarda
Ötelerde
Yolunu gözlüyor.*

Hasat vaktiydi. Sabahın erken saatlerinden gün batımına kadar köylüler, durmaksızın çalışıyorlardı. Hıdır Amca, gün ışımadan uyanıp akşamdan bileylediği orağını ve aزیğını da alıp zaman kaybetmeden tarlasının yolunu tuttu. Toprağın bağına emanet ettiği buğdaylar serpilip olgunlaşmıştı. Sabahın bu erken saatinde burcu burcu kokuyor, nazlı nazlı salınıyordu. Artık biçilmeyi bekliyordu. Hıdır Amca, buğday tarlasına varır varmaz, azık torbasını, suyunu ve tütün tabakasını ağaçların gölgesine bıraktı, çömelip bir sigara sardı, sigarası bitene kadar, önünde uzanan bu "kimsesiz" topraklara dalıp gitti. Nice, hısımlık, akraba ve kirvesi yaşadığı şu dağlar arasında. Gençliğinde, tırpana, yormaya giderdi. Gel gör ki şimdi her biri bir yana dağılmış bu topraklarda adım atmak bile suç sayılmıştır. Hıdır Amca, efkârını dağıtmak için sigarasını toprağa basıp çalışmaya koyuldu. Buğday tarlası daha fazla kurumadan biçilmeliydi fakat Hıdır Amcanın tek başına çalışması her ne kadar yorucu ve zor olacaksa da elciklerini takıp "ya Xızır" diyerek başakları deste deste biçmeye başladı. Yorulunca durup dinleniyor, ellerini gözlerine siper yapıyor, bodur ağaçlığa doğru bakıyordu. Tarlanın bu ağaçlık tarafı git gide sıklaşıp ormanlı tepeler, sırtlar, dizi dizi uzanıyor. Kimi dik yamaçlardan heybetli bir kayalık yükselir, kendini gösterir-

di. Sabahın bu saatinde, dağlar uykusundan uyanıyordu.

Dağ keçileri, kayaların en yüksek zirvelerinde güneşin ilk ışıklarını bekliyordu. Git gide aydınlanan gökyüzü mavileşiyor, keskin ötüşleriyle kırlangıçlar süzülüp uçmaya başlıyordu. Bu ıssız yerlerde ne bir köy ne de ocağı tüten bir yayla vardı. Göz alabildiğine insansız fakat hayatın can damarlarını bağında taşıyan, dağların tüm güzelliğini, sadeliğini ilk bakışta yansıtan, dereler, çaylar, ormanlar, sarp kayalık uçurumlar her türlü canlıya ev sahipliği yapıyordu. Yer yer yıkılmış yakılmış eski köy yerleri, bütün viraneliğine rağmen dağların yamaçlarında birer inci gibi görünüyordu.

Bu eski köy yerleri, gürül gürül akıp giden zamana karşı insanlığın izlerini taşıyordu geleceğe. Yırtık elbiseler, ezilmiş kap-kacak ya da kırık bir bardak. Bu köy yerleri; burada yaşamlarına müsaade edilmemiş ya göç ettirilmiş ya da katledilmiş insanların izlerini taşıyordu. Zaman zaman bu yıkılmış evlerin içinden gelip geçenler oluyor. Sanki zamanın içinden geçen bir yolcu gibi, geride kalmış bu kırık dökük izleri yürekleriyle toplar giderler, gelirlerdi... Hıdır amcanın yaşadığı köy bu yerlere uzaktı. Fakat kimi köylüler yakılan bu köylerden göç etmiş, Hıdır Amcayla aynı köyde yaşıyordu ama nasıl? Kendi köylerine hasret, topraklarına özlem duyarak

uzaktan uzağa seyredip sürgün yaşayarak, yersiz, "yurtsuz", topraksız...

Bu sırada, Hasan'la Haydar uzak bir menzilden, tarlada çalışan birini görmüş ve Hıdır Amca olduğunu tahmin etmişlerdir. İkinin de gözleri gülüyor. Aynı hisleri yaşayıp, aynı sevinci paylaşıyorlardı. Demek ki Hıdır amca tarlayı biçmeye başlamıştı ve ne kadar erken giderlerse o kadar erken kavuşacaklardı. Hıdır Amcanın yanına varıp yardım etmek için sabırsızlanıyorlardı. Hasan, Haydar'a dönüp "Haydi bre Haydarım, yol senin, yordam senin kanatlanıp uçalım, Hıdır amca'yı fazla bekletmeyelim" diyerek doğruldu yerinden. Fakat bu coğrafyada, yakın görünen o kadar da yakın sayılmazdı aslında. Arazinin engebesi çoğu zaman hesapları boşa çıkarıyor. Sık sık illallah dedirtiyordu. Hasan'la Haydar da çok kez illallah dediklerinden, Haydar artık kestirme yolları avucunun içi gibi biliyordu. Erkenden varmak için, eski köy yolundan çıkıp dik yamaçlı tepenin ormanına daldılar. Ancak böyle giderlerse birkaç ormanlı tepeyi devirip iki saate Hıdır amcanın yanına varabilirlerdi. İlk tepeyi devirdiklerinde eski bir köy yeri karşısına çıktı. Niyetleri oyalanmadan geçip gitmekti.

Hasan, yıkık evlerin arasından geçerken, gözüne bir şey ilişti, gidip aldı yerden. Üzerindeki tozu toprağı silkeledi ve uzun uzun incelemeye baş-

ladı. Yerden aldığı, bir "kara lastik"ti. Yıllarca bu yıkıntıların arasında yağmura, çamura ve güneşe dayanmıştı. Aradan geçen günler, aylar, yıllar, kırk yıllık bir zaman. Bu çocuk ayak-kabısını biraz daha küçültmüş, ufak bir süs eşyasına dönüştürmüştü. Her şeye rağmen burada bir zamanlar insanların yaşadığına ve çocukların doğup büyüdüğüne, işte bu evlerin arasında gülüp oynadığına bir kanıttı. Çekilmiş çilenin, görülmüş zulmün, sürgünün ve katledilmişlerin bir izi, bir işaretiydi bu "kara lastik." Haydar, az ilerde durup bekliyordu. Hasan'ın neyi böyle dikkatle incelediğini görmese de tahmin ediyordu. Çünkü kendisi de çok kez böyle eski köy yerlerinden geçerken bir şeyler bulur ve aynı hislere kapılırdı. Ne zaman denk gelse bu izlere sanki bir zaman trenine biner yaşanan zulmün, yakılan evlerin-köylerin içinde bulurdu kendini. Aradan bunca zaman geçmiş olmasına rağmen henüz soğumamış, unutulmamış, bir türlü kabuk bağlamamış bir yara gibi kanayan, sancıyan bir dramın içinde, ortasında buluyordu kendini Haydar.

İşte Hasan da yıkık evlerin arasında durmuş başını avucuna eğmiş, kara lastiğe dalıp aynı zaman trenine binip gitmişti. Şimdi Hasan için, avucunda tuttuğu bu kara lastik, eskimiş bir çocuk ayakkabısından ibaret değildi. Geçmişin bugüne bıraktığı bir izdi. Ve Hasan'ın kulağında bir çocuk çığlığı olup uğulduyordu. Bir ananın zilgiti olup yamaçlarda yankılanıyordu. Hasan o anda duyumsadıklarıyla kendi varlığını kendi nedenlerini yani tüm ruhunu, maddi ve maneviyatını arındırıp durultuyordu.

Bu coğrafya Hasan'ın memleketiydi. Annesinden çok hikayeler dinlemişti, nenesi Hasan'a çok masallar anlatmıştı. Her hikayenin başında ya Korosman ya da Mistikor zebanileri geliyor, köyü talan edip gidiyordu. Köyden geriye kalan manzara, içler acısıydı. Ekinler, simsiyah küle dönmüş, evler takılıp yıkılmış, insanlar harman yerine toplanıp katledilmişti ve sağ kalmış bir çocuk ağlayarak annesini arardı. Hasan, küçükken dinlediği bu hikayeleri "masal" sanırdı. Ama yine de korkuyla ürperir, nenesinin kucağına sığınırdı. Hasan şimdi yıkıntıların arasında elindeki kara lastiğe bakarken görüyordu ki annesinden nenesinden dinlediği tüm bu hikayeler yaşanan zulmün ta kendisiymiş ve gerçeğin sade ve yalın bir anlatısıymış işte.

Hasan artık bu hikaye ve masalları dinlemiyor, kendini içinde buluyordu. Çünkü henüz bu hikayelere son nokta konulmamıştı. Zulüm, hâlâ son bulmamıştı. Yıkılan evlerin taşları üst üste konulup örülmemişti. Yakılan tarlalar ekilip biçilmemişti. Bozulan yollar... Yakılan ağaçlar... Göçüp gidenler... Öldürülenler... Dalıp gitmişti Hasan. Sonunda Haydar'ın öteden seslendiğini fark etti. Hani, acelesi olmasa Hasan'ın, bir kuytuluğa oturup kalemini kağıda çıkarıp bir şiir, belki de bir ağıt yazacaktı fakat Hasan'ın acelesi vardı ve yüreği dalga dalga kabarıyor, köpürüyor, göğsünü dövüyordu. Yine bir şiir demlenip mayalanıyor, damarlarındaki kanla birlikte mısra mısra akıyordu.

"Bilirim; yaratmak elimizde

Şu kaba, koca çatlamış ellerimiz

İşe alışkın ellerimiz

Köyler bilirim ülkemin doğusunda

En az

Kaf kadar masalsı dağlar,

arasında kurulu

Yıkılmış şehirlerin köyleri.

Bilmem kaç gündür yasaklı

On beş kilometre uzağından o yana

Susuz, aç, çıplak çocukları

Kocaman gözlerinde korku

**Kaygılı, meraklı,
çaresiz gözleri çocukların,
Kürt çocuklarının gözleri"**

O ise yürümeye devam ediyor. Git gide hızlanıyor, öfkesine yetişmeye çalışıyordu. Hasan; hayata, yaşama, kavgaya bir şair ruhuyla bakıyor, yaşıyor ve katlıyordu. En önemli anlarını, en önemli düşüncelerini, şiirleştiriyor, o duyguları, yoldaşları ve sevdikleriyle paylaşmanın değerini biliyordu. Hayatı en ince ayrıntılarıyla gözlemlemek, iyi ve güzel olanı edebi bir gözle kavramak ve onu alıp, işleyip şiire dönüştürmek. Hasan'ın vazgeçemediği bir alışkanlığıydı. Bazen, minik serçe kuşlarını izler, yuva yapışlarına hayran kalırdı. "Bak hele, parmağım kadar küçük ne de güzel yuva yapıyor" der, "parmak kuş"a şiir yazardı. Bazen de "kavak dallarında oynaşan yaprakları" seyrederek, doğanın ahengini ve ferahlığını yakalardı. Gördüğü, tanık olduğu, içinde yaşadığı iyi ve kötü şeyleri, kendi varlığıyla birleştirir, sınar, ölçer tartar ve

anamlı kılarırdı. Onun için yaşamak ancak böyle değerli olabilirdi.

Hasan tüm düşüncelerinden sıyrılıp, çoktan Haydar'ın peşine takılmıştı. Derken, öğle sıcağı bastırdı. Hıdır Amca, alnındaki teri, elinin tersiyle silip doğruldu. Güneş tam tepesindedeydi, biçime ara vermesi gerektiğini anladı. Ağaçların serinliğine, çekilip hem karnını doyuracak hem de biraz dinlenip soluklanacaktı. Tam da bu sıra, çocukların yardıma yetiştiğini göreyerek, eliyle gölgelik yeri gösterdi. Bu sıcağın altında çalışılmazdı. Önce selamlaşıp, hâl hatır sordular. Hıdır Amca "Bu saatte böyle güneşin altında gezilir mi oğul?" diye söylendi. Hasan'la Haydar da "Niye bize haber salmadın, tek başına çalışılır mı?" diye sitem ettiler. Sonra, hep birlikte gölgeliğe oturup bir yandan sohbet bir yandan sofraya hazırladılar. Üçü de fazlasıyla acıkmış ve yorulmuşlardı. Birlikte bir şeyler atıştırıp, hem hasret giderdiler hem de biraz dinlenmiş oldular. Hasan, cebinden tabakasını çıkarıp birer sigara sardı. Sigaralar içildikten sonra Hasan, tarlada çalışmak üzere hazırlanmaya başladı. Buğday tarlasında çalışmak, Hasan için kutsal bir işti. Hıdır Amca ne kadar itiraz etse de Hasan "Sıcak bana değmez amca" diyerek orağı kaptığı gibi tarlanın bir ucundan deste deste başladı başakları biçmeye. Hıdır amcanın tarlası küçüktü. Yalnız kendi ihtiyaçları için ekmiştiler. Zaten ötesine de ne gücü ne de maddi durumu el veriyordu. Çocuklar değişmeli olarak çalışıp akşam üstüne kadar yarı ettiler tarlayı. Hıdır Amcayla Haydar bir yandan sohbet ediyor, Hasan'ın şevkle çalışmasını izliyorlardı. Hıdır amca "İşte siz, Xızır gibi gençlersiniz. Nerede biri zora düşse darda kalsa gidip buluyorsunuz. Ne diyeyim oğul Düzgün Baba yardımcınız olsun" diye konuşuyordu. Bir yandan seviniyor, bir yandan yüreği el vermiyordu gençlerin böyle sıcağın altında çalışıp yorulmasına. Bir süre sonra dayanamayıp çağırdı Hasan'ı yanına. Hasan gelir gelmez, bu sefer Haydar orağı kaptığı gibi buğday başaklarının arasına daldı. Hıdır Amca "dur" diyecek zamanı bulamadı. Anladı ki; gençleri durdurmak kolay olmayacak. Yanında soluklanan Hasan'a dönüp "oğul, sizin işiniz gücünüz vardır, yolunuz yokuşunuz vardır. Bu dağların kurdu-kuşu vardır. Yormayın kendinizi, ötesini de ben yarın hallederim."

Hasan, "sen dert etme kendine Hıdır

amca. Biz genciz, sıcağa da soğuğa da alışkınız. Kurdu-kuşu dersin sabahdan yola düştük, dere-tepe düz geldik, ne kurt gördük ne de alıcı kuş" diyerek Hasan, Hıdır Amca'yı rahatlatmaya çalıştı. Hıdır amca da biliyordu aslında, ne söylese de kâr etmezdi. Çünkü gerillayı öteden beri tanır bilirdi. Kendisini tarlada yalnız çalışır bir vaziyette görmüşlerdi bir kez. Elini taşın altına koymadan geçip gitmezlerdi. Hasan, amcanın yanına başında oturmuş bir kendine, bir de amcaya bakınca iki sigara sarmış. Amcanın düşünceli halini tebessümle seyrediyordu. Sigarayı uzatıp "Ne düşünüyorsun Hıdır Amca?" diye sordu. Hıdır amca "Ne düşüneyim oğul, sizi düşünüyorum. Kendimi düşünüyorum, köylüyü düşünüyorum, bu mahsul bize kışın yeter mi yetmez mi onu düşünüyorum..." diyerek dertli dertli söylenmeye başladı. Hasan, sevgiyle Hıdır Amca'yı dinliyor bir yandan da amcanın yüzünde, emeğin ve yoksulluğun derin çizgilerini görüyor, içinde tarifsiz bir saygı uyanıyordu. Çünkü, şuan karşısında hayatı boyunca yoksul yaşamış yaşanan tüm baskılara maruz kalmış ve boyun eğmeden direnmesini bilmiş bir insan vardı. Ve bu bahiste, Hasan için iyi bir öğretmen iyi bir eğitmedi. Hıdır Amca'yı her ziyarete geldiklerinde Hasan, amcaya sorular sorar ve üşenmeden dinlerdi onu. Hıdır Amca yılların deneyimini, birikimini aktarır anlatırdı. Bilirdi ki bu gençler hiçbir şeyi boşuna sormaz ve anlatılanları dikkatle dinleyip doğru şeyler için kullanırlardı. Özellikle de Hasan'ın bu yanını iyi bilir ve bundan dolayı her denk geldiklerinde koyu bir sohbete girerlerdi. Ama şimdi gençler yoldan gelmiş ve tarlada çalışıp yorulmuşlardı. Hıdır Amca lafı uzatmadan "hadi sen Haydar'ı da çağır soluklansın biraz, sonra da eve gidelim konuşuruz" diyerek sigarasını alıp yaktı. Derin bir nefes çekti. Hasan da "Öyleyse sen önden git Hıdır Amca, biz de peşin sıra geliriz" diyerek erkenden amca'yı yolcu etti eve ve Haydar'ı çağırıp bir kez daha tarlaya girdi.

Akşama kadar çalıştılar. Hıdır amca için, ellerinden geleni yapmaktı amaçları. Keza bu köylülerin çoğu yoksuldu. Yaşam mücadelesinde, bir sürü zorlukla karşılaşılıyor, canla başka çabalıyor fakat yine de kıt kanaat geçinip baharı zor çıkarıyorlardı.

(Devam Edecek)

İZLENİM

Ekilen Tohumlar Boy Veriyor

Daha önce hiç görmediğin bir yerin bu denli tanıdık gelmesi herkes için alışıldık bir şey değildir. Kayısı bahçesine vardığımızda bizden önce buralardan geçmiş yoldaşlarımızın ağırlığını ve buralardaki ayak izlerini hissetmeye başladık. Kahvaltımızı yapar yapmaz işe koyulduk. Ana'dan başka kayısı işi yapan olmadığı için hepimiz bu işte çıraktık. Ana'nın yönlendirmeleriyle çırpılacak ağaçların başına geçtik, çırpma ve kayısıları hoşafılık-gün kurusu olarak ayırma işlerini yaptık. Ana dahil hepimizde bir şaşkınlık vardı, Ana'nın bizden önceki yoldaşlarla bizi kıyaslaması an itibari ile başlamıştı, bunu hissedebiliyorduk.

Yoldaşlarımızın yiğitliğinden bahsedilirken hem onurlanıyorduk hem de onlara layık olma sorumluluğu hissediyorduk. Uzun zamandır emek sürecine dahil olup bir köy çalışması gerçekleştirilmemişti. Tecrübeli kimse yoktu ama tüm yoldaşların gözünde bu işi en iyi şekilde yapma iradesi vardı. Sabah gün doğmadan

uyanıp, ağaçların başına geçiyorduk. Her yoldaşın aklında bir türkü dolanıyor, herkes bir şey mırıldanıyordu. Gün dönerken çıplak dağlara bakınca güneşin kızılığını kendini gösteriyor, "Günün İlk Işığı" parçası da aklımı kurcalamaya başlıyordu. Başka bir yoldaş "Al Sedefli Şafaklar"ı söyleyene kadar da kendi kendime söylemeye devam ettim. "Al Sedefli Şafaklar" köy çalışmamızın ezgisi oldu. "Gece güne çevrilir/Gün zafere evrilir/Al sedefli şafakla doğar dağlarda" Ana'nın elinden, bahçesinden geçen onlarca yoldaşımız var. Kayısı bahçesinin topraklarını adımlayanlar, dağların yollarını adımlamaya devam ettiler,

şehit düştüler. Bu iradeye sahip olan yoldaşlarımızın kayısı bahçesinde devrimcilik üretmeleri de şaşılacak bir durum değildi. Ana'nın bazen ismimizi karıştırıp yoldaşlarımızın adıyla seslenmesi de her birimiz için gurur vericiydi. Onların proleterliğinden öğrenmek önümüzde duran görevlerden biri ve bunu çok net görebiliyorduk.

Kayısı bahçesinin traktörünü, su

da henüz sulanmamış ağaçlardan kayısı çırpmaya devam ediyoruz. Tabi henüz traktörü kullanmadığımız için kayısıları kasalarda eve kadar taşıyoruz. Su motoru, traktör kullanmamızın önünü açmadı. Ama üretim araçlarını kullanmamız için bir gedik açmış oldu. Köylü kökenli bir yoldaşımızın traktör kullanmayı bilmesi Ana'yı ikna etmek için yeterli olmasa da başka bir köylünün traktörü kullanmayı

kalkıp indirilecek ağaçları seçiyor, biz de kalkıp ağaçları indiriyoruz ve ayırma işlemleri de kayısıların türlerine göre değişiyor. Birkaç gün içinde ağaçların türlerini ve kayısıların hangi haldeyken olgun olduğunu öğrenip indireceğimiz ağaçları da biz seçmeye başladık. Erken bir saatte indirdiğimiz ağacın dibinde kasalama işlemi yaparken bir köylü selam vererek yanımıza yaklaştı. Açık açık kimliğimizi söylemediğimiz

halde bizim kim olduğumuzu anlamış olacak ki Muharrem Yiğitsoy yoldaştan bahsetmeye başladı. Yoldaşın, Malatya'da muhabirlik yaptığı dönemde köylünün, üretimin sorunlarıyla ilgilendiğini ve röportaj yaptığını anlattı. Muharrem yoldaşın ve diğer yoldaşların ektiği tohumlar, hala bu topraklarda köklerine sıkı sıkı bağlı. Muharrem yoldaş 20 yıl sonra bile öğretmeye devam ediyor.

Üstümüzde şehit düşen yoldaşlarımızın, tutsak yoldaşlarımızın şalvarları ve

gömlekleriyle; sulamasından, tezek atmasına, odun kırmasından, bahçenin sürülmesine, kayısının her işlemine hakim olarak yaptığımız köy çalışmasını geriliklerimizi kavrayarak; öğrenerek ve öğreterek, birikim sağlayarak bir adım ileriye atılarak gerçekleştirdik. Onlar ayağa kalmakla kalmayıp koşanlardandı. Koşanların yarattığı değerleri ezdirmeden adımlayacak çok yolumuz var.

Ayrılırken Analarımızın arkamızdan döktükleri su, bizden sonraki yoldaşların adımlayacakları yolu temizleyecektir.

Bir YDG Okuru

motorunu ve tüfeğini kullanabilmek için onları "kazanmak" gerekiyordu. Ana henüz bizim makineleri kullanabileceğimize ikna olmamıştı. İkinci gün ağaçların sulanması gerekiyordu, su motoru yerine manuel şekilde boruları kullanarak nasıl sulama yapacağımız anlatıldı. O işlem zaman kaybettiği için su motorunu kullanma kararı aldık. Su motorunu 15 dakika kurcaladıktan sonra çalıştırdık. Ağaçların köklerinin daha iyi sulanması için ağacın toprakla buluştuğu yere yarım ay şeklinde gölek adı verilen bir boşluk açılıyor, su bu göleğin içine doluyor. Sulama işi 1 gün boyunca sürüyor, o sırada

göstermesi ve yoldaşın hemen kullanabilmesi artık traktörü de elimize almamızı sağladı.

Kadın erkek bütün yoldaşlar ağaca çıktı. Amacımız kapitalist üretim ilişkilerindeki gibi işçilerde üretim sürecine yabancılaşmanın önüne geçmekti. Cinsiyetler ya da bir işlemde çok başarılı olmak belirleyici olmadı, herkes her işi en iyi şekilde yapmaya çalıştı ve son günlerde "pıtlatma" işindeki hızımız da bu pratiğimizin önemini kavramımızı sağladı.

Kayısı işinde günler önceden planlamak mümkün olmuyor. Her sabah Ana bizden yarım saat önce

Yazının başlangıcı 24. sayfadadır.

çalışmamıza derinlik katmış ve her yönüyle öğretici olmuştur. Yine sorunlar ve zorluklar karşısında çözüm üretme kabiliyetimizi artırmamız ve inisiyatifimizi geliştirmemiz noktasında da bu çalışma önemli katkılar sunmuştur. Çalışma sonunda emek sürecine katılan her bir yoldaşımızın kayısının tüm üretim sürecine vakıf hale gelmesi ve tüm bu süreçlerde yer alması, emeği ve günlük yaşamı örgütlerken inisiyatifini geliştirmesi bahsettiğimiz katkılara örnektir.

Çalışma boyunca içerisinde bulunduğumuz yoğun emek sürecinin kendi olağan seyri bir anlamda irademizi zorlamayı, disiplinli bir program izlemeyi gerektirmiş ve üretimden kopuk, küçük burjuva zaaflarımızla ve tutumlarımızla hesaplaşma arenası yaratmıştır. Bu süreç içerisinde köylünün durumundan ürüne yaklaşıma, üreticinin bu yıl yaşadığı başlıca sorunlardan emek kavramına yabancılaşmaya kadar birçok konu ve pratik üzerinde tartışma yürüterek emek çelişmesini kavrayabilmek ve proleter yönümüzü geliştirebilmek adına birçok adım, planlı bir biçimde hayata geçirildi. Aynı planlama

kayısının toplanmasından işlenmesine değin uzanan süreçte de işletilerek üretim süreci kolektif bir planlamayla yürütüldü.

Köylülerle yürütülen tartışmalar ve sohbetlerde bu yıl kayısı hasadının önceki yıllara nazaran oldukça düşük olduğu belirtilirken bölgede kayısı üretiminin git gide düştüğü ifade edildi. Bin bir emek ve çabayla bir yılın sonunda elde edilen kayısılarında tüccarlar tarafından "yok pahasına" alındığını ve bunun da verilen emeği karşılamadığını söyleyen köylüler, çoğu bahçenin bakımsız bırakılarak kurumaya terk ettiğini dile getirdiler. Köylülerin kendi satış ağlarıyla geçimlerini sürdürmeye çalıştığı gözlemlenirken kayısı üretiminin geldiği bu aşamanın devletin tarımı tasfiye saldırısından kopuk olmadığı değerlendirildi.

Yine çalışma boyunca günlük yaşamı örgütlemek ve yoldaşlık paylaşımlarını artırmak adına notırvanlık* ve kırıklık uygulamaları hayata geçirilmiştir. Notırvan yoldaş çalışmanın bir gününü planlamaktan, ev işlerine uzanan bir dizi sorumluluk üstlenerek kolektif disiplini ve inisiyatifini

geliştirmiştir. Bu uygulama bazı yoldaşlar için ev içi emeğe olan uzaklıktan kaynaklı zorlayıcı olsa da bu zaafın giderilmesinde ve yaşamın planlanmasında somut katkılar sunmuştur. Bir diğer uygulama olan "kırıklık" ise Malatya yöresinde yakın dostluk bağı olan, birbiri ile paylaşımı kuvvetli olan kişiler arasındaki ilişkiyi ifade etmektedir. Çalışmamız açısından "kırıklık uygulamasının" amacı ise her gün için farklı farklı kırık olacak şekilde ikişer ikişer eşleşilerek, farklı alanlardan gelmiş, paylaşım düzeyi geri olan yoldaşlar arasındaki ilişkinin gelişimini şansa bırakmamak, bu biçimiyle oluşturulmuş bir mekanizma içerisinde yoldaşlık ilişkisinin pekişmesini ve yoldaşlar arası deneyim aktarımını sağlamak biçiminde tanımlanmıştır. Çalışma boyunca yer yer bu uygulama "mekanik" algılanmışsa da paylaşımları güçlendirdiği gözlemlenmiştir.

Emek süreci öngörülen süreç içerisinde tamamlanamadığı için köy çalışmamız fiili olarak bir hafta uzamış ve çalışmanın başından sonuna emek sürecinin

içerisinde kalan yoldaşlarımız için çok yorucu bir hal almıştır. İlerideki köy çalışmalarında bu durumun daha öngörülebilir olması ve planlamanın muhtemel bir çalışmanın uzaması durumuna göre yapılması daha düzenli bir çalışma ortamı yaratılması için elzemdir. Çalışma sürecinde de tartışıldığı biçimiyle yaklaşık bir aylık bir süre içerisinde iki ekibin katıldığı bir köy çalışması veya benzer başka planlamalar hem köy çalışması sürecinin katkılarında daha fazla yoldaşın yararlanması hem daha düzenli bir çalışma sürecinin yaratılması önemlidir. Yine köy çalışmasından edinilen deneyimlerin ve katkıların bir aylık bir sürece indirgenemeyeceği açıktır. Mücadele yürüttüğümüz alanlara bu çalışmadan edindiğimiz ders, deneyim ve birikimleri aktarmak ve bu birikimler eşliğinde sınıf mücadelesinin görevlerine sarılmak çalışmamızın özünü oluşturması bakımından önemli bir yerde durmaktadır. Bu bilinçle her bir yoldaşımız faaliyet alanlarına bu deneyimleri ve birikimleri taşımak sorumluluğundadır.

*Notırvan: Nöbetçi

Yeni Demokrat Gençlik**KAVGADA****ÖLÜMSÜZLEŞENLER**

Cemil Oka: Militanlığın, kararlılığın ve cesaretin sembolü olan Oka, bir generalin çocuğu olarak 1954 yılında Eskişehir'de dünyaya geldi. Mit Generali Nazif Oka'nın oğlu olmasına rağmen safını halktan ve devrimden yana belirledi. Kısa sürede öne çıkarak askeri konulardaki yeteneklerini birçok askeri eylemde gösterdi. Armenak Bakır'ın Buca zindanlarından kaçırılma eylemi, halk düşmanlarının cezalandırılması, kamulaştırma eylemi ve askeri birçok eylemde görev aldı ve yönetti. 27 Ağustos 1977 tarihinde yaralı olarak girdiği silahlı çatışmada ölümsüzleşti.

Cemil Çelik: Sivas Banaz'ın dağ köylerinden birinde dünyaya geldi.

Gözü karalığı ve defalarca kalabalık faşist grupların arasına dalıp sokak sokak kovalayışı nedeniyle faşistlerin korkulu rüyası olmuştur. Cesareti ile tanınan Çelik, 27 Ağustos 1979 tarihinde sabah işe giderken faşistlerin hâkim olduğu bölgeden geçtiğinde kurulan pusuda arkadan kurşunlanarak katledildi.

Kenan Güzel: 1985 yılında Erzincan'da doğdu. 9 yaşında iken Bursa'ya, ilk ve orta öğrenimini tamamladıktan sonra ekonomik nedenlerden dolayı Avusturya'ya yerleşti. Avusturya'da bağlama hocalığı yaptı. Bu sırada gençliğin sempatisini kazanan Güzel, YDG'nin çevresinde düzenlenen tüm etkinliklere katıldı. 28 Ağustos 2001 tarihinde gittiği bir gölde boğularak

hayatını kaybetti.

İbrahim Kara: Erzincan'ın Refahiye ilçesine bağlı Resloğlu köyünde doğdu. İnşaat ve fabrika işçiliği yaptığı sırada tanıştı Partizanlarla. İstanbul Anadolu Yakası komutanlarındandı. İzmir'de 2 Eylül 1980'de devletin kolluk güçleri ile girdikleri çatışmada Ali Geçgel ile katledilirler.

Ali Geçgel: Dersim Mazgirt'in Göktepe köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak doğdu. 1975'te mücadeleye başladı. İbrahim Kara ve Ali Geçgel, 2 Eylül Cumartesi günü bir işkenceci polisin cezalandırılması eyleminden sonra İzmir'in Hatay semtinin Arapdere mevkiinde arama yapan polislerle çatışmaya girdiler. "Teslim ol" çağrılarına silahla karşılık veren Partizanlardan Ali Geçgel, düşmanın eline sağ olarak geçti, daha sonra polis tarafından yaylım ateşine tutularak katledildi.

Munzur Geçgel: Abisi Ali Geçgel'in cenazesini alıp memleketine gitmek üzere İzmir'e giden Munzur Geçgel gözaltına alınır. Munzur üzerine atılmak istenen suçlamaları

reddeder, onun bu direngenliğini sindiremeyen işkenceciler 9-10 Eylül 1980'de onu işkencede katlederler.

2 EYLÜL ŞEHİTLERİ

Her biri ülkenin farklı köşesinden geçimini sağlamak için İstanbul'a gelen ve kendi gibi insanların yanına yerleşenlerin bulunduğu bir mahalle olan 1 Mayıs Mahallesi, 2 Eylül 1977'de devletin azgın saldırılarına sahne oldu. 2 Eylül günü, yaptıkları gecekondu halkı devrimcilerle omuz omuza vererek direnişe geçti. Otomatik silah, cop ve panzerlerle halka saldıran devletin karşısında devrimciler de halkla iç içe geçmişti. Çatışmalarda açılan ateş sonucunda **Hüseyin Aslan, Hüseyin Çaparoğlu, Cuma Gül, Hasan Yıldırım ve İsmail Poyraz** isimli Partizanlarla birlikte **Hasan Kızılkaya** isimli devrimci şehit düştü. **Müzeyyen Keskin ve Hıdır Ulman** adlı yurtseverler ve 8 yaşındaki bir çocuk ve henüz kundakta olan bir bebek de devlet tarafından katledildi.

YDG'nin 6. Köy Çalışması

Kolektif Disiplin, Yoğun Emek ve Verimli Tartışmalarla Sonuçlandı

Yeni Demokrat Gençlik olarak, yaz sürecinin önemli çalışma ayaklarından olan köy çalışmasını uzun bir aradan sonra 28 Temmuz - 15 Ağustos tarihleri arasında Malatya'da gerçekleştirdik. Emek sürecine katılımdan eğitim çalışmalarına kolektif emek ve çabayla örülen bu çalışma yoğun emek koşullarında çeşitli zaaf lar ve eksikliklerimizin farkına varmamıza, bu zaaf larımızla yüzleşip gidermemize, yoldaşlarımızı ve örgütümüzü daha yakından tanımamıza vesile olması açısından da önemliydi. Çoğu yoldaşımız

öğrenci kökenli olduğu için köy çalışmaları bizler açısından gelişmeye ve geliştirmeye dönük dinamikler barındırmakla birlikte emeğe ve emek sürecine katılıma dair yabancığın giderilmesi açısından da verimli olmuştur. Köy çalışması, köylü kitlelerinin ve emekçilerin yaşamlarına dahil olabilmek, çelişkilerini birebir gözlemleme fırsatı bulmak, kitle çalışması ve bütün bunların yanında eğitim çalışmalarıyla birlikte ideolojik-politik niteliğimizin yükseltilmesi için yaz dönemi içindeki önemli

çalışmalarımızdan oldu. Eğitim çalışmalarında kitlelerin ve güncel politik konuların kolektif bir şekilde tartışılması eğitim çalışmalarının bir başka olumlu yönünü oluşturmuştur. Aynı zamanda tartışma, inceleme ve okuma ihtiyacımız olan konuları kolektif ve pratik içerisinde kavramayı kolaylaştırması ve tartışmaları daha nitelikli kılması açısından da eğitim çalışmalarının olumlu etkileri olmuştur.

Köy çalışması süresince gündüzleri yoğun bir biçimde kayısı toplama

(çırpma), ayırma, dilme, serme ve pıtlatma şeklinde emek sürecine katılırken akşamları ise güncel meseleler de dahil çeşitli konularda eğitim çalışmaları gerçekleştirdik. Sabah saat 5'ten akşam 8'e kadar sürebilen yoğun emek sürecinin yanı sıra kolektif bir disiplin ve paylaşım ile örgütlenen eğitim çalışmaları pratikle de birleşerek çalışmaya katılan her bir yoldaşa önemli katkılar sunmuştur. Günlük yaşamın örgütlenmesinden emek sürecindeki görev ve sorumluluk paylaşımına uzanan bir pratik öğrenme sahası

Yazının devamı 23. sayfadadır.

YENİ DEMOKRASİ

MÜCADELESİNİN GÜR SESİ!

OKU, OKUT!

[f yenedemokrasi1](#)

[@ yenedemokrasi1](#)

[t yeni_demokrasi1](#)

[yenedemokrasi7.net](#)

[yenedemokrasigazetesi@gmail.com](#)

Özgür Gelecek İçin Yeni Demokrasi Gazetesi Sahibi ve Yazı İşleri Müdürü: Tuba Apaydın Yayın Türü: Yaygın Süreli

Umut Basım Yayımcılık Yönetim Yeri: İskenderpaşa Mah. Horhor Cad. No:70/4 Fatih/İst İletişim: 0212 534 54 76- yenedemokrasigazetesi@gmail.com

Baskı: Alesta Ajans Basım Medya ve Bilgi Teknolojileri San. Tic. Ltd. Şti Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi B Blok, 1 Kat, No: 349 Zeytinburnu/İst-0212 501 21 20